

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

КРАВЕЦЬ СЕРГІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

Допускається до захисту:
завідувач кафедри
підприємництва, корпоративної та
просторової економіки
канд.екон.наук, доцент
_____ О.С. Трегубов
« ____ » _____ 2020 р.

**УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ВСП «КИЇВСЬКЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ
УПРАВЛІННЯ» ФІЛІЇ ЦБМРЕБС АТ «УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ»)**

Спеціальність 051 Економіка

Кваліфікаційна (магістерська) робота

Науковий керівник:
І.О. Ахновська, доцент кафедри
підприємництва, корпоративної та
просторової економіки,
канд.екон.наук, доцент

(підпис)

Оцінка: ____ / ____ / ____
(бали/за шкалою ЄКТС/за національною шкалою)

Голова ЕК: _____
(підпис)

Вінниця 2020

АНОТАЦІЯ

Кравець С.М. Управління фінансовими результатами діяльності підприємства (на прикладі ВСП «Київське територіальне управління» філії ЦБМРЕБС АТ «Українська залізниця»). Спеціальність 051 Економіка, Освітня програма «Економіка підприємства». Донецький національний університет імені Василя Стуса, Вінниця, 2020.

У магістерській роботі досліджено сутність управління фінансовими результатами підприємства, наведено погляд різних вчених. Також розглянуто поняття «рентабельність» та «бюджетування», які являються важливою складовою управління фінансовими результатами.

Проаналізовано фінансово-майновий стан ВСП «Київське територіальне управління» філії ЦБМРЕБС АТ «Українська залізниця». Проведено аналіз фінансових результатів підприємства.

Виконано оцінку загального рівня фінансового стану та здійснено моделювання ймовірності банкрутства підприємства, наведено низку рекомендацій для підвищення ефективності управління фінансовими результатами.

Ключові слова: фінанси, фінансові показники, банкрутство, планування, прибуток.

Табл. 41. Рис. 3. Бібліограф.: 75 найм.

Kravets S.M. Management of the financial results of the enterprise (on the basis of the PD Kyiv Territorial Administration of the branch CCIWOBS of JSC Ukrzaliznytsia) Specialty 051 Economics, Programme «Economics of Enterprise». Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, 2020.

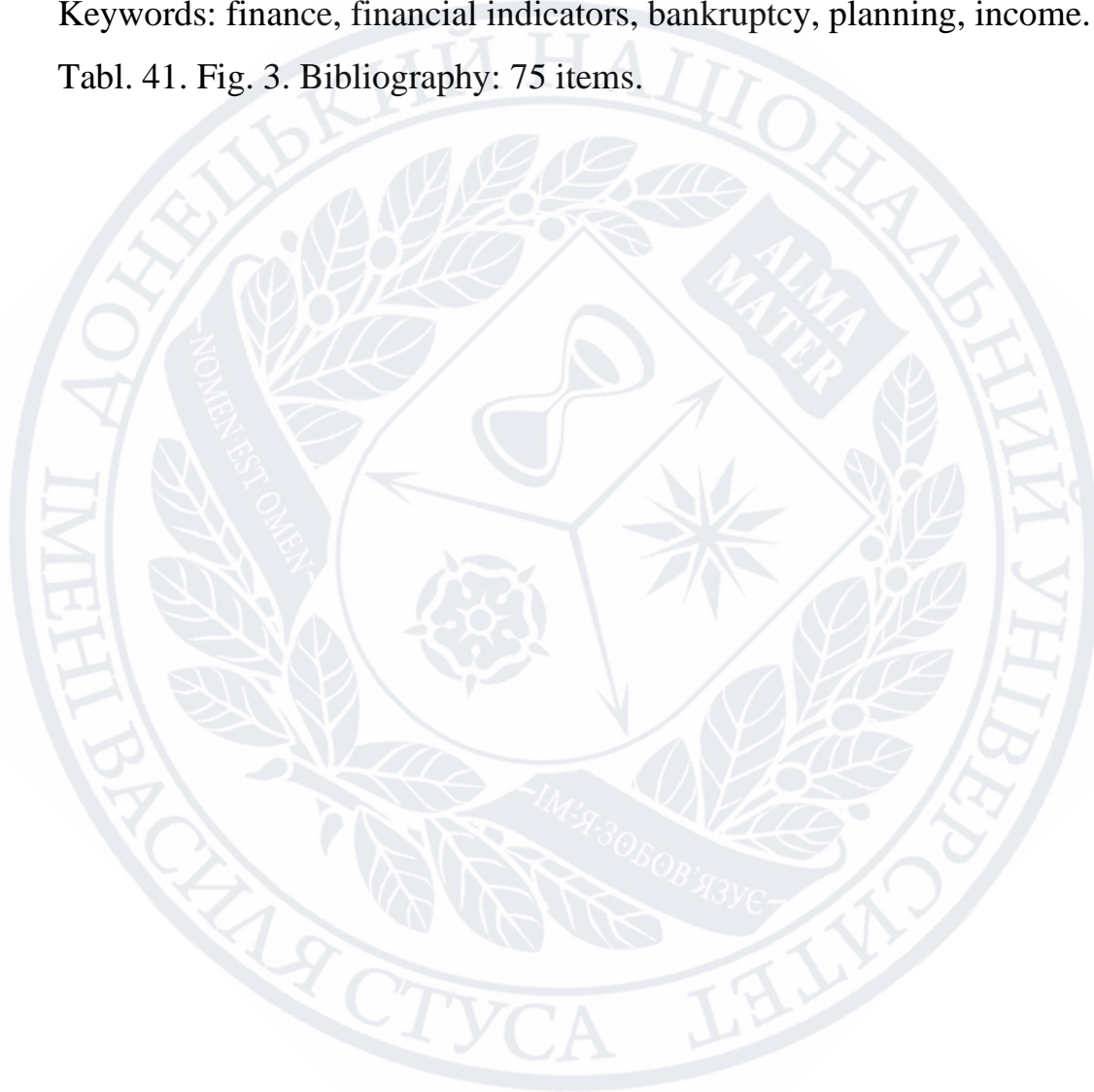
During the qualified work the essence of management of financial results of the enterprise, the kind of various scientists is investigated. The concept of profitability and budgeting, which is determined by the composition of financial performance management, can also be considered definite factors.

The financial and property condition of PD Kyiv Territorial Administration of the branch CCIWOBS of JSC Ukrzaliznytsia. The analysis of its financial and economic indicators is carried out.

The general level of financial condition is established and the list of recommendations for increase of efficiency of management of financial results is resulted.

Keywords: finance, financial indicators, bankruptcy, planning, income.

Tabl. 41. Fig. 3. Bibliography: 75 items.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	7
1.1 Економічна сутність і принципи управління фінансовими результатами діяльності підприємства.....	7
1.2 Методи управління фінансовими результатами діяльності підприємства.....	14
1.3 Методологічні засади розподілу прибутку підприємства. Нерозподілений прибуток.....	23
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ВСП «КИЇВСЬКЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ» ФІЛІЇ ЦБМРЕБС АТ «УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ».....	31
2.1 Аналіз техніко-економічних показників ВСП «Київське територіальне управління» філії ЦБМРЕБС АТ «Українська залізниця».....	31
2.2 Аналіз майнового потенціалу ВСП «Київське територіальне управління» філії ЦБМРЕБС АТ «Українська залізниця».....	42
2.3 Аналіз доходів, витрат і формування чистого прибутку ВСП «Київське територіальне управління» філії ЦБМРЕБС АТ «Українська залізниця».....	50
РОЗДІЛ 3 РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ВСП «КИЇВСЬКЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ» ФІЛІЇ ЦБМРЕБС АТ «УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ».....	61
3.1 Механізм бюджетування ВСП «Київське територіальне управління» філії ЦБМРЕБС АТ «Українська залізниця».....	61
3.2 Забезпечення управління логістичними потоками підприємства в умовах кризи у зв'язку з пандемією COVID-19.....	70
3.3 Основні напрями підвищення ефективності управління фінансовими результатами ВСП «Київське територіальне управління» філії ЦБМРЕБС АТ «Українська залізниця».....	75
ВИСНОВКИ.....	81
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	83
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність роботи полягає в тому, що за умов мінливого зовнішнього середовища, пов'язаного з пандемією Коронавірусу, такі організації як «Українська Залізниця» страждають найбільше, адже їх діяльність пов'язана з перевезення людей та товарів, а також будівництво інфраструктури. Фінансовий стан подібних організацій сильно впливає на їх здатність виконувати свої функції. Функції, які є важливими як для держави в цілому, так і для кожного громадянина окремо.

Об'єктом дослідження є процес управління фінансовими результатами діяльності підприємства.

Предметом дослідження є організаційно-економічне забезпечення підприємства.

Метою магістерської роботи є розробка рекомендацій щодо управління фінансами підприємства.

Виходячи з мети було встановлено наступні завдання:

- виконати аналіз поняття управління фінансів;
- розглянути погляд різних вчених на сутність даного поняття;
- встановити фактори, що на нього впливають;
- зробити оцінку діяльності ВСП «Київське територіальне управління» філії ЦБМРЕБС АТ «Українська залізниця»;
- проаналізувати фінансово-економічні показники підприємства;
- розробити рекомендації щодо підвищення ефективності управління фінансовими результатами.

Методи дослідження. У процесі виконання магістерської роботи було використано наступні загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, зокрема: аналізу; синтезу; порівняння; бюджетування; системного підходу; моделювання.

Науковою новизною роботи є пропозиції щодо впровадження системи бюджетування у діяльність підприємства, а також щодо управління

логістичними потоками підприємства в умовах кризи у зв'язку з пандемією COVID-19.

Практичне значення отриманих результатів полягає у пропозиції впровадження низки рекомендацій щодо підвищення ефективності управління фінансовими результатами у діяльність підприємства.

Апробація результатів – результати дослідження опубліковано в авторських тезах «Стан логістики в умовах карантину» на науково-практичній конференції «Розвиток форм і методів сучасного менеджменту в умовах глобалізації» (місто Дніпро, 2-6.11. 2020 р.).

Джерелом інформації про фінансово-економічні показники є офіційна звітність «Київське територіальне управління» філії «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд» ПАТ «Укрзалізниця».

База дослідження – Виробничий підрозділ «Київське територіальне управління» філії «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд» ПАТ «Укрзалізниця».

Структура роботи. Магістерська робота містить вступ, три розділи, висновки, список використаних посилань та літератури з 75 джерел, 4 додатки. Загальний обсяг роботи – 96 сторінки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Економічна сутність і принципи управління фінансовими результатами діяльності підприємства

В умовах ринкової економіки діяльність суб'єктів господарювання спрямована на отримання максимально можливої економічної вигоди, що знаходить свій прояв у фінансових результатах. Останній відображає всі сторони діяльності підприємства – рівень його технологій та організації виробництва, ефективність системи управління, контроль за рівнем витрат тощо. Фінансовий результат господарювання підприємства, що виступає у формі прибутку або збитку, відображає ефективність його операційної, фінансової, інвестиційної діяльності та служить основним критерієм стратегії суб'єкта господарювання.

Діяльність будь-якого підприємства супроводжується отриманням певного результату, підходи до визначення яких, можна виділити наступні:

1. Фінансово-економічні результати як оцінка діяльності підприємства, що передбачає виявлення прибутку як частини додаткової вартості, створеної і реалізованої, а також готової до розподілу.

2. Результат діяльності підприємства розглядається як ефект, що розраховується як різниця між величиною умовного економічного результату та витратами на його отримання.

3. Ефективність (результативність) діяльності визначається як співвідношення між результатом і ресурсами, тобто витратами підприємства для його досягнення.

Досить ґрунтовно дослідив результати підприємства Турило А.А. Відповідно до його теорії результати діяльності підприємства поділяються на дві ключові складові: ринковий результат та виробничий результат [58]. Крім того,

він розрізняє ринковий результат та ринковий економічний ефект, причому кожен з цих елементів має три стадії, остання з яких завершується утворенням кінцевого економічного ефекту. Науковець стверджує, що ринкові результати є синонімом економічних [62]. Ринковий попит на виготовлену продукцію є основою для здійснення процесу «купівлі-продажу», що веде до перетворення «виробничого результату» в «ринковий результат», тобто «продукту» в «ринковий економічний ефект». При цьому головною метою підприємства є отримання економічного ефекту у формі прибутку.

Відповідні види результативності діяльності підприємств виділяються переважно за різноманітністю отриманих результатів (ефектів) їх діяльності. Перш за все, результат діяльності буває економічним або соціальним. Економічний ефект відображає різні вартісні показники, що характеризують проміжні і кінцеві результати діяльності фірми. До таких показників відносяться обсяг товарної продукції, чистої або реалізованої продукції, величина отриманого прибутку, економія тих чи інших видів ресурсів або загальна економія від зниження собівартості продукції.

Соціальний ефект зводиться до скорочення тривалості робочого тижня, збільшення нових робочих місць і рівня зайнятості людей, покращення умов праці та побуту, стану навколишнього середовища, загальної безпеки життя тощо.

Кінцевий фінансовий результат діяльності підприємств є предметом дослідження багатьох авторів. Їх розуміння сутності цього поняття далеко неоднозначно. Так, наприклад, у підручнику «Корпоративні фінанси і банківська справа» під фінансовим результатом є різниця між доходами і витратами організації. Але дане визначення недостатньо точно характеризує сутність фінансового результату. Найбільш ємне визначення дає Толкачова Н. А. Під фінансовим результатом вона розуміє приріст або зменшення капіталу організації в процесі фінансово-господарської діяльності за звітний період, який виражається у формі загального прибутку або збитку [56, с. 55]. У свою чергу О. В. Єфімова вважає, що фінансовий результат - це прибуток. Але в той же час

вона відзначає, що «дійсно кінцевий результат той, правом розпоряджатися яким, мають власники», і в світовій практиці під ним мається на увазі «приріст чистих активів» [20, с. 28].

Підсумовуючи вищевикладене, слід зазначити, що погляди різних авторів на визначення сутності поняття «фінансовий результат» різноманітні. Зробимо загальні висновки з наведених вище визначень, фінансові результати - це заслуга організації. Прибуток при цьому є результатом гарної роботи або зовнішніх об'єктивних і суб'єктивних факторів, а збиток - наслідком поганої роботи або зовнішніх негативних чинників. Крім того, ефективність виробничої, інвестиційної і фінансової діяльності також виражається у фінансових результатах.

Представників різних економічних шкіл завжди цікавила економічна природа прибутку (в яких умовах він виникає, які відносини він виражає, яку власність). З'ясування сутності і значення фінансових результатів нерозривно пов'язано з дослідженням різних економічних шкіл.

Спочатку визначення прибутку збігалось з валовим доходом, який поділявся на три категорії: доходи від капіталу, від землі та від праці. Вважалося, що кожен із цих видів доходів є обов'язковою винагородою підприємця за надані ним послуги в економіці, тобто прибуток і дохід, на їх думку, були ідентичними. Так розуміли походження прибутку ще засновники класичної школи А. Сміт, Дж. Ст. Мілль.

Дослідження природи прибутку свідчить, що спочатку у політичній економії, а потім й у фінансовій науці, усі джерела доходів поділялися на дві групи пов'язані й не пов'язані з капітальним майном:

- 1) доходи від капітального майна взагалі;
- 2) доходи від праці, які не пов'язані з володінням капіталом.

Дохід від капітального майна включав земельну ренту і дохід від капіталу та представляв собою підприємницький прибуток і відсоток, які суттєво відрізнялися між собою.

Вчені визначали головну відмінність між прибутком і відсотком, що проявляється як у стабільності їх величини, так і права щодо розпорядження ними. На їхню думку:

1) прибуток – це дохід, величина якого залежить від успіху в діяльності підприємця, тоді як відсоток є заздалегідь визначеною величиною доходу;

2) прибуток особисто отримує підприємець, і безпосередньо розпоряджається своїм (підприємницьким) капіталом, відсоток же отримує особа, яка передає свій (позичковий) капітал у чуже користування, за раніше визначену винагороду.

Проведене дослідження дозволило зробити висновок, що в основу будь якої позиції вчених щодо джерел виникнення прибутку здебільшого покладено їх погляди на закони виробництва, розподіл, обмін та споживання. Такий підхід зумовив виділення двох груп поглядів: першу, що пов'язує проблему розподілу з питаннями про цінність та ціну і в отриманні доходів вбачає прояв законів мінового процесу, другу, яка вважає, що галузь розподілу має власну закономірність, яка відрізняється від явищ цінності.

Дуже цікаві міркування з приводу поняття прибутку висловлював К. Маркс в «Капіталі», визначив прибуток як модифіковану додаткову вартість [63]. Джерелом додаткової вартості автор «Капіталу» вважав експлуатацію, неоплачений додаткову працю найманих робітників. За Марксом, це зовнішня форма прояву сутності буржуазного економічного ладу, буржуазних виробничих відносин. Таким чином, експлуатація - це головне, що лежить в самій основі марксистської трактуванні прибутку [71].

У сучасному розумінні прибуток - це узагальнюючий показник для діяльності підприємства, в якому відображаються і зростання обсягу виробництва, і підвищення якості продукції, і скорочення витрат.

Узагальнімо сутнісні ознаки прибутку, виділені різними авторами.

До основних з них відносять:

- плата за ризик здійснення підприємницької діяльності;
- кінцевий позитивний фінансовий результат діяльності підприємства;

- вартісний показник (визначається в грошовій формі);
- форма доходу власників капіталу, вкладеного ними у підприємницьку діяльність з метою досягнення певного комерційного успіху;
- найважливіша характеристика рівня ефективності звичайної діяльності підприємницьких структур;
- основне внутрішнє джерело фінансових ресурсів підприємства;
- необхідна умова забезпечення самофінансування підприємства, джерело його фінансової незалежності;
- джерело зростання ринкової вартості підприємства через капіталізацію частини одержаного прибутку;
- джерело формування ресурсів бюджету (державного та місцевих), що забезпечують можливість державі виконувати покладені на неї функції та здійснювати різноманітні програми економічного розвитку, задовольняти потреби соціально незахищених верств населення

Для оцінки ефективності роботи підприємства тільки показника прибутку недостатньо. Наприклад, два підприємства одержують однаковий прибуток, але мають різну вартість виробничих фондів, тобто суму основного капіталу і оборотних коштів. Більш ефективно працює те підприємство, у якого вартість виробничих фондів менше. Таким чином, для оцінки ефективності роботи підприємства необхідно зіставити прибуток і виробничі фонди, за допомогою яких вона створена. Це і є рентабельність.

У багатьох працях вчених йдеться про те, що в основі рентабельності як економічної категорії лежить додаткова вартість. Це говорить про те, що рентабельність зобов'язана своїм існуванням додаткового продукту, який створюється в процесі господарської діяльності.

Додатковий продукт характерний для будь-якої економічної формації, і обумовлено це наявністю суспільства як соціального інституту. Саме те, що людина живе в суспільстві, зобов'язує його виконувати необхідний і додатковий працю і, отже, створювати необхідний і додатковий продукт. Громадські умови

спонукають людину працювати понад необхідного часу. Тому рентабельність є першочерговим принципом економіки, без якого неможливий процес її розвитку.

Термін «рентабельність» веде своє походження від «рента», що в буквальному розумінні означає дохід [7].

У літературних виданнях зустрічається кілька понять рентабельності. Наприклад, рентабельність бізнесу або підприємства можна трактувати як відносний показник прибутковості, якщо говорити про комерційні підрозділах бізнесу, виражений у відсотках. У деяких випадках під рентабельністю розуміють ефективність, коли говорять про некомерційні структурах підприємства. Визначається рентабельність, як правило, співвідношенням витрат до прибутку, тобто наскільки виручка від діяльності компанії покриває її витрати.

Рентабельність доцільно розглядати з двох позицій - як об'єктивну економічну категорію і як показник. Як об'єктивна економічна категорія, рентабельність характеризує прибутковість, фінансовий результат господарської діяльності.

Згідно іншого джерела, рентабельність як категорія об'єктивно існує лише тому, що є інша економічна категорія - прибуток. Тому поняття «рентабельність» розглядається в органічному зв'язку з поняттям прибутку.

Автори Карасьова І.М., Ревякіна М. А. визначають рентабельність, як відносну величину, виражену у відсотках і характеризуючу ефективність використання підприємствами (організаціями) у виробництві матеріальних і трудових ресурсів [26, с. 135].

Таким чином, аналізуючи всі наведені вище визначення, можна зробити наступні висновки:

- багато авторів ототожнюють поняття «рентабельність» і «прибутковість», «прибутковість»;
- рентабельність є відносним показником інтенсивності виробництва;

- як результативний показник рентабельність характеризує ефективність використання наявних ресурсів, успіх (неуспіх) у бізнесі, зростання (зниження) обсягів діяльності.

Під управлінням фінансовими результатами організації розуміють комплекс заходів з управління кредитно-грошовими відносинами організації, що реалізуються в певному порядку відповідальною структурою для вирішення взаємопов'язаних завдань відновлення, зміцнення і розширення фінансів [31].

У загальному плані поточні завдання з управління фінансовими результатами визначаються господарською діяльністю організації, зафіксованої практично в кожному статуті- поліпшення фінансових результатів або максимізація прибутку.

До конкретних принципів щодо поліпшення фінансового результату відносяться:

- Оптимізація витрат (оцінка розмірів і структури, виявлення резервів, рекомендації щодо зниження і ін.);
- Оптимізація доходів (співвідношення прибутку і податків, розподіл прибутку та ін.);
- Реструктуризація активів організації (вибір і забезпечення розумного співвідношення поточних активів);
- Забезпечення додаткових доходів організації (від непрофільної реалізаційною і фінансової діяльності, реструктуризації майнового комплексу - «скидання» зайвих видів майна, основних фондів, довгострокових фінансових вкладень);
- Удосконалення розрахунків з контрагентами (підвищення грошової складової в обсязі продажів).

1.2 Методи управління фінансовими результатами діяльності підприємства

Методи економічного аналізу - це сукупність прийомів, підходів, способів вивчення господарських процесів в їх динаміці і статичі.

Характерними особливостями методів економічного аналізу є: використання системи показників; вивчення причин зміни цих показників; виявлення і вимірювання взаємозв'язку між ними.

Система показників формується в ході планування, обліку і аналізу, розробки систем і підсистем економічної інформації

Виявити всі причини важко і з практичної точки зору. Завдання полягає в тому, щоб встановити найбільш суттєві причини. При цьому слід зазначити, що в діагностиці підприємства існують два основних об'єкта аналізу:

- результати діяльності підприємства за період і його стан на поточний момент часів;
- основні бізнес-процеси підприємства.

Далі розглянемо основні етапи проведення економічного аналізу фінансових результатів.

Перший етап структурного упорядкування фінансових даних складається в складання фінансової звітності та одержанні даних, що витягають безпосередньо з фінансових звітів. Отримані дані представляють собою набір відомостей головним чином кількісного характеру.

Наступною стадією упорядкування фінансової інформації є виконання вертикального і горизонтального аналізу фінансової звітності. Даний інструментарій фінансової діагностики забезпечує зіставлення показників даного підприємства за попередні періоди часу, а також аналогічних показників інших підприємств тієї ж галузі.

Третій інструментарій фінансової діагностики - це традиційний набір фінансових коефіцієнтів, або Ratio Analysis. Важливо, не в якій послідовності розраховувати і аналізувати коефіцієнти, важливо не упустити будь-які ключові показники і дати їм правильну інтерпретацію.

Завершують фінансову діагностику інтерпретація результатів розрахунків і висновки, подання яких має бути спрямованим на пошук шляхів покращення діяльності компанії.

Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства включає в якості обов'язкових елементів:

- «горизонтальний аналіз» показників (тобто оцінку змін по кожному показнику за аналізований період);
- «вертикальний аналіз» показників (тобто оцінку структури показників прибутку);
- «трендовий аналіз» показників (тобто вивчення, хоча б в найзагальнішому вигляді, динаміки зміни показників за ряд звітних періодів);
- виявлення факторів і причин зміни показників прибутку і їх якісна оцінка.

Інструментами аналізу абсолютних показників є вертикальний, горизонтальний і трендовий методи [19].

Горизонтальний (часовий) аналіз полягає в побудові однієї або декількох аналітичних таблиць, у яких проводиться порівняння кожної позиції звітності з попереднім періодом; абсолютні балансові показники доповнюються відносними темпами зростання (зниження). Зазвичай зіставляються базисні темпи росту декількох періодів [11].

Мета горизонтального аналізу полягає в тому, щоб виявити абсолютні і відносні зміни величин різних статей фінансової звітності за певний період, дати оцінку цим змінам. Цінність результатів горизонтального аналізу істотно знижується в умовах інфляції, але ці дані можна використовувати при міжгосподарських порівняннях.

Горизонтальний аналіз виконується за даними балансу, за інформацією форми № 2 «Звіт про фінансові результати». Для виконання горизонтального аналізу балансу, насамперед, складають укрупнений (аналітичний) баланс.

Вертикальний (структурний) аналіз передбачає визначення питомої ваги різних показників в підсумковими, для оцінки впливу кожної позиції звітності на результат в цілому.

Мета вертикального аналізу полягає у визначенні відносних показників (питомої ваги окремих статей у підсумках фінансової звітності) і оцінки їх динаміки, що дозволяє встановити і прогнозувати досліджувані показники.

Перехід до відносних показників дозволяє робити порівняння показників різних організацій однієї галузі з тими ж показниками організацій інших галузей, що випускають аналогічну продукцію.

Відносні показники згладжують негативний вплив інфляційних процесів. Динаміка структури господарських засобів і джерел їх покриття дає можливість визначити найбільш загальні тенденції зміни фінансового становища організації.

Горизонтальний і вертикальний аналіз взаємно доповнюють один одного і на їх основі будується порівняльний аналітичний баланс. Всі показники такого балансу можна розбити на три групи:

- показники структури балансу;
- показники динаміки балансу;
- показники структурної динаміки балансу [57].

На основі порівняльного аналітичного балансу здійснюється аналіз структури майна і джерел його формування.

Варіантом горизонтального аналізу є трендовий аналіз - порівняння кожної позиції звітності з рядом попередніх періодів ланцюговим методом по відношенню до періоду, що приймається за базу, та визначення тренду, тобто є основною тенденцією динаміки показника, очищеної від випадкових впливів і індивідуальних особливостей окремих періодів.

Трендовий аналіз носить перспективний прогнозний характер, оскільки дозволяє на основі вивчення закономірності зміни економічного показника в минулому визначити величину показника на перспективу. Для цього розраховується рівняння регресії, де в якості змінної виступає аналізований показник, а в якості фактора, під впливом якого змінюється змінна, - часовий інтервал (роки, місяці і т. д.).

Рівняння регресії дає можливість побудувати лінію, яка відображатиме теоретичну динаміку аналізованого показника рентабельності. Підставивши в

отримане рівняння регресії порядковий номер планованого року, розраховують прогнозне значення показника [61].

В цілому горизонтальний і вертикальний аналіз фінансової звітності підприємства є ефективним засобом для дослідження фінансового стану підприємства і ефективності його діяльності. Рекомендації, зроблені на основі цього аналізу, повинні бути конструктивними, щоб впливати на прийняття управлінських рішень.

Щоб аналізувати і управляти прибутком, необхідно розкрити механізм її формування, а також визначити вплив факторів. На прибуток впливає безліч факторів та їх можна об'єднати в дві групи, внутрішні і зовнішні, більш детальний перелік представлений на рис. 1.1.

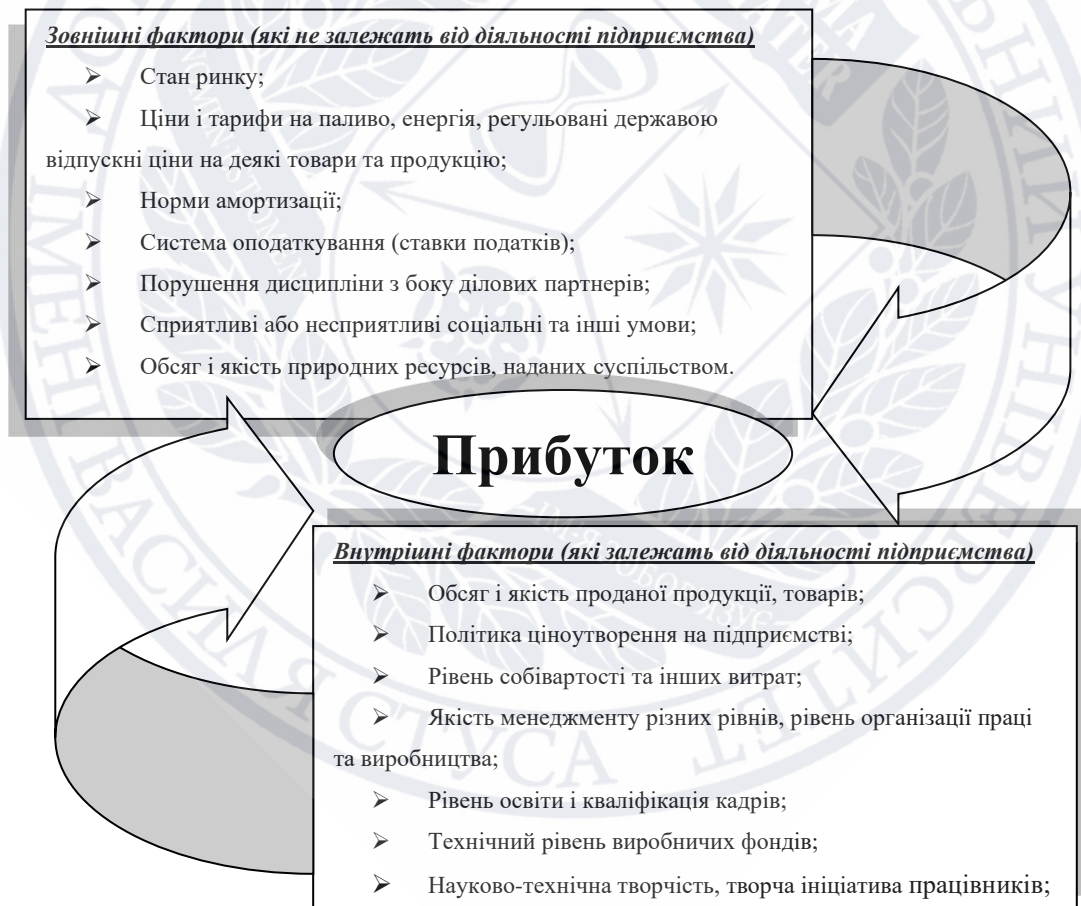

Рис. 1.1. Фактори впливу на прибуток

Аналіз фінансових результатів підприємства також входить оцінка динаміки показників балансового і чистого прибутку за звітний період [31]. При цьому порівнюються основні фінансові показники за минулий і звітний періоди,

розраховуються відхилення від базової величини показника і з'ясовується, які показники зробили найбільший вплив на балансовий і чистий прибуток.

Потім проводиться кількісна оцінка впливу на зміну прибутку від реалізації продукції наступних основних факторів.

1. Вплив на прибуток змін відпускних цін на реалізовану продукцію ($\pm Pr1$):

$$\pm Pr1 = P1 - P2 \quad (1.1)$$

де P1 - реалізація в звітному році в цінах звітного періоду; P2 - реалізація в звітному році в цінах базисного періоду.

Вплив на прибуток змін в обсязі продукції ($\pm Pr 2$):

$$\pm Pr1 = \Pi_0 \times K_1 - \Pi_0 \quad (1.2)$$

де Π_0 - прибуток базисного періоду;

2. K_1 - коефіцієнт зростання обсягу реалізованої продукції.

$$K_1 = \frac{C_{1.0}}{C_0} \quad (1.3)$$

де C_0 - собівартість реалізованої продукції базисного періоду;

$C_{1.0}$ - собівартість реалізованої продукції за звітний період в цінах базисного періоду.

3. Вплив на прибуток змін в обсязі продукції, обумовлених змінами в структурі продукції ($\pm Pr 3$):

$$\pm Pr3 = \Pi_0(K_2 - K_1) \quad (1.4)$$

де K_2 - коефіцієнт зростання обсягу реалізації в оцінці за відпускними цінами:

$$K_2 = \frac{P_1}{P_2} \quad (1.5)$$

де P_0 - реалізація в базисному періоді;

$P_{1.0}$ - реалізація в звітному періоді за цінами базисного періоду.

4. Вплив на прибуток економії від зниження собівартості продукції (+Pr 4):

$$\pm Pr4 = C_{1.0} - C_1 \quad (1.6)$$

де $C_{1.0}$ - собівартість реалізованої продукції за звітний період в цінах базисного періоду;

C_1 - фактична собівартість реалізованої продукції за звітний період.

5. Вплив на прибуток змін собівартості за рахунок структурне зрушень в складі продукції ($\pm Pr 5$):

$$\pm Pr5 = C_0 \times K_2 - C_{1.0} \quad (1.7)$$

Крім того, розраховується вплив на прибуток змін цін на матеріали, тарифи і послуги (+ Pr6). Склавши показники впливу на прибуток усіх змін, отримаємо сумарне вираз впливу всіх факторів на прибуток від реалізації продукції (+ Pr):

$$Pr = \sum_{i=1}^n \pm I_i \quad (1.8)$$

Однак комплексне дослідження показника прибутку у взаємозв'язку з показниками виручки від продажів, витрат, активів, власного акціонерного (статутного) капіталу надає можливості оцінити ефективність діяльності організації, залучення додаткового капіталу і позикових коштів. Показники рентабельності (прибутковості) оцінюють величину прибутку, отриманої з кожної гривні коштів, вкладених в активи і діяльність організації.

Найважливішим показником, що відображає кінцеві фінансові результати діяльності підприємства, є рентабельність. Рентабельність - це відносний показник, який визначає прибутковість бізнесу [19]. Показники рентабельності ідентифікують ефективність роботи підприємства в цілому, прибутковість різних напрямків діяльності. Вони більш повно, ніж прибуток, визначають остаточні результати господарювання, тому що їх величина показує співвідношення ефекту з наявними або спожитими ресурсами. Ці показники використовують для оцінки діяльності організації та як інструмент в інвестиційній політиці і ціноутворенні.

Чиста рентабельність продукції (коефіцієнт окупності витрат) обчислюється шляхом відношення чистого прибутку від реалізації (Прп) до виплати відсотків і податків до суми витрат з реалізованої продукції (ЗРП):

$$ROM = \frac{Прп}{ЗРП} \quad (1.9)$$

Даний коефіцієнт показує, скільки підприємство має прибутку з кожної гривні, витраченої на виробництво і реалізацію продукції. Він може розраховуватися за окремими видами продукції і по підприємству в цілому. При визначенні його рівня в цілому по підприємству необхідно враховувати не тільки реалізаційні, а й позареалізаційні доходи і витрати, пов'язані з основної діяльності.

Операційна рентабельність продаж розраховується шляхом відношення фінансового результату (ФР) від операційної діяльності до чистого доходу.

$$RI = \frac{ФР}{ЧД} = \frac{р.2190(2195)}{р.2000} \quad (1.10)$$

Даний показник свідчить про абсолютну (чисту) прибутковість операційних витрат підприємства.

Чиста рентабельність продажів (обороту) розраховується шляхом відношення прибутку від реалізації продукції, робіт і послуг до виплати відсотків і податків до суми отриманої виручки (В_{рп}). Цей показник визначає ефективність виробничої і комерційної діяльності: скільки прибутку має підприємство з гривні продажів. Даний коефіцієнт розраховується в цілому по підприємству і по окремих видах продукції:

$$R_{об} = \frac{П_{рп}}{В_{рп}} = \frac{р.2350(2355)}{р.2000} \quad (1.11)$$

Рентабельність сукупного капіталу обчислюється відношенням бруто-прибутку до виплати відсотків і податків (БП) до середньорічної вартості всього сукупного капіталу (KL):

$$R_{kl} = \frac{БП}{KL} = \frac{р.2290(2295)}{р.1900} \quad (1.12)$$

Рентабельність необоротних активів обчислюється відношенням чистого прибутку(ЧП) до суми необоротних активів (НА):

$$R_{na} = \frac{ЧП}{НА} = \frac{р.2350(2355)}{р.1095} \quad (1.13)$$

Даний показник свідчить, скільки гривень чистого фінансового результату припадає на 1 гривню необоротних активів та дозволяє визначити прибутковість вкладень підприємства в активи строком використання більше 1 року.

Поруч з рентабельністю необоротних активів можна розраховувати рентабельність основних засобів. В розрахунок показника рекомендовано брати саме залишкову, бо на думку багатьох науковців, варто оцінювати прибутковість саме реальної вартості наявних у підприємства активів. А саме залишкова вартість, отримана внаслідок процесу амортизації основних засобів у більшості випадків буде більш наближена до реальної вартості основних засобів, які

стратили свою цінність внаслідок різних видів зносу. Формула виглядає наступним чином:

$$Roc = \frac{ЧП}{ОС} = \frac{p.2350(2355)}{p.1010} \quad (1.14)$$

Рентабельність оборотних активів визначається як відношення чистого прибутку до вартості оборотних активів, та має формулу:

$$Roa = \frac{ЧП}{ОА} = \frac{p.2350(2355)}{p.1195} \quad (1.15)$$

Даний показник дозволяє визначити прибутковість кожної гривні оборотних активів підприємства та поряд з коефіцієнтом оборотності оборотних активів дозволяє визначити ефективність їх використання на підприємстві.

Що стосується аналізу коефіцієнтів рентабельності, то в даній області найбільш широко поширена факторна модель фірми «Дюпон» [17]. Дана модель покликана визначати фактори, що характеризують ефективність функціонування підприємства, оцінити ступінь їх впливу і складаються тенденції в їх зміні і значущості. З безлічі показників ефективності, обраний один, на думку аналітиків, найбільш значимий - рентабельність власного капіталу (ROE). В основу наведеної схеми аналізу закладена наступна жорстко детермінована трехфакторную залежність.

$$ROE = \frac{P_N}{S} \times \frac{S}{A} \times \frac{A}{E} \quad (1.16)$$

де P_n - чистий прибуток комерційної організації, тобто прибуток, доступна до розподілу серед її власників;

S - обсяг виробництва (виручка від реалізації);

A - сума активів організації (баланс-нетто) або, що те ж саме, величина капіталу, авансованого в її діяльність;

Е - власний капітал.

З даної моделі видно, що рентабельність власного капіталу залежить від трьох чинників: рентабельності продажів, ресурсовіддачі та структури джерел коштів, авансованих в організацію. Зазначені фактори узагальнюють усі сторони фінансово-господарської діяльності підприємства, його статичну і динамічну, зокрема, бухгалтерську звітність. Перший фактор узагальнює звіт про прибутки і збитки, другий - актив балансу, третій - пасив балансу.

1.3 Методологічні засади розподілу прибутку підприємства. Нерозподілений прибуток

Конкурентоспроможність ринкового середовища та динамічність ринкової кон'юнктури вимагає прийняття обґрунтованих підходів, щодо розподілу прибутку підприємством. Особливості розподілу прибутку підприємства залежать від господарсько-правової форми підприємства і від форми власності [17]. Саме від неї залежить процес формування статутного фонду, порядок розподілу прибутку, його нерозподілена частка.

Прибуток є джерелом нарощування власного капіталу підприємства, виплат дивідендів акціонерам (пайовикам), створення фондів підприємства за його рішенням тощо. За величиною прибутку підприємства та ефективністю використання визначається його рейтинг [45]. На основі результатів аналізу прибутковості приймаються управлінські фінансові рішення, спрямовані на підвищення ефективності функцій, що виконує прибуток – оціночної, розподільчої, стимулюючої. Складність розв'язання даної проблеми пояснюється необхідністю досягнення певної згоди інтересів акціонерного товариства як суб'єкта господарювання та його акціонерів, що виражається у визначенні пропорцій між розподілом прибутку на потреби фінансування розширення діяльності та на споживання.

Розподіл прибутку являє собою процес формування напрямків його подальшого використання відповідно до цілей і завдань розвитку акціонерного товариства, що здійснюється згідно зі спеціально розробленою політикою,

основу якої складає дивідендна політика. Політика розподілу прибутку покликана відображати вимоги загальної стратегії розвитку підприємства, забезпечувати підвищення його ринкової вартості, формувати необхідний обсяг інвестиційних ресурсів, забезпечувати матеріальні інтереси власників і персоналу. Розподільча структура чистого прибутку спрямована на безпосередню реалізацію головної мети політики управління фінансами акціонерного товариства – зростання вартості капіталу і добробуту акціонерів [16].

Основними принципами розподілу прибутку господарюючих суб'єктів у ринкових умовах господарювання є:

- розподіл прибутку між державою і підприємством як господарюючим суб'єктом повинен проводитись з урахуванням інтересів держави в формуванні на відповідному рівні бюджетів і зацікавленості підприємств у стимулюванні їх діяльності;
- залучення відповідної частини прибутку державою до бюджету у вигляді податків має проводитись по твердих, невисоких ставках, встановлених державою в законодавчому порядку, розміри яких не повинні змінюватися довільно;
- прибуток, який залишається в розпорядженні господарюючого суб'єкта, має спрямовуватися, передусім, на нагромадження, яке забезпечуватиме подальший розвиток підприємства, а в частині, яка залишилася, — на споживання для задоволення матеріальних і соціальних потреб робітників.

Згідно з Господарським кодексом України порядок використання прибутку (доходу) визначає власник (власники) підприємства або уповноважений ним орган відповідно до статуту підприємства і чинного законодавства [12]. При цьому державний вплив на напрям і обсяги використання прибутку господарюючих суб'єктів здійснюється через установлені нормативи, податки, податкові пільги тощо. Отже, законодавчо розподілення прибутку господарюючих суб'єктів регулюється в тому розмірі,

який надходить до бюджетів різних рівнів у вигляді податків і інших обов'язкових платежів.

З огляду на це отриманий господарюючими суб'єктами загальний прибуток використовується, насамперед, на сплату до бюджету встановлених законами України податків і платежів — податку на прибуток, а також інших платежів до бюджету, які сплачуються за рахунок прибутку. Залишений після цього прибуток вважається чистим прибутком підприємства і розподіляється на його розсуд згідно з порядком, зафіксованим у статуті. Чистий прибуток, який залишається у розпорядженні акціонерного товариства після задоволення зобов'язань перед кредиторами та державою, надходить у власність акціонерів і рішенням вищого органу управління та має наступну схему використання, зображену нижче (рис.1.2).

Рис.1.2. Схема використання чистого прибутку

Фонд накопичення являє собою джерело коштів підприємства, акумулює прибуток та інші джерела для створення нового майна, придбання обладнання, оборотних коштів і т.п. Фонд накопичення свідчить про зростання майна підприємства, збільшення власних його коштів.

Резервний фонд (резервний капітал) - це певний фінансовий резерв, який створюється для покриття можливих збитків від господарської діяльності підприємства, для здійснення виплат інвесторам і кредиторам у разі, якщо на ці цілі не вистачає прибутку і т.п. Потреба у формуванні резервного фонду може бути визначена як відсоток відрахувань від прибутку, передбачений статутом підприємства чи чинним законодавством, виходячи з фактичної потреби в коштах цього фонду в базовому періоді, планового зростання обсягу діяльності підприємства та зміни ступеня її ризикованості [21].

Фонд розвитку виробництва - один із фондів економічного стимулювання, який створюється на підприємствах з метою прискорення технічного переоснащення, модернізації і реконструкції виробництва. Створюється за рахунок відрахувань від прибутку за встановленими нормативами, частини амортизаційних відрахувань, виторгу від реалізації надлишкового майна, що входить до складу основних фондів, та інших надходжень. [24].

Кошти фонду розвитку виробництва спрямовуються на:

- фінансування витрат по технічному переозброєнню, реконструкції і розширенню діючих виробництв та освоєнню нових;
- фінансування витрат по підготовці і освоєнню нової і модернізованої продукції (робіт, послуг), фінансування виготовлення дослідних зразків та освоєння прогресивних технологічних процесів;
- проведення науково-дослідних, дослідно-конструкторських і проектних робіт, фінансування витрат на придбання устаткування, приладів та інших товарно- матеріальних цінностей для цих робіт;
- компенсацію підвищених витрат на виробництво нової продукції (робіт, послуг) в період її освоєння;
- фінансування витрат, пов'язаних з реструктуризацією підприємства і підготовкою кадрів.

Причиною створення фонду соціального розвитку є підтримка і розширення соціально-побутової сфери. Фонд створюється за рахунок відрахувань з прибутку, який залишається в розпорядженні акціонерного

товариства, виручки від реалізації майна, що не використовується, а також інших джерел, передбачених чинним законодавством [46].

Кошти фонду соціального розвитку використовуються на будівництво житлових будинків, дитячих закладів та інших об'єктів соціального призначення, премії та подарунки до свят і ювілеїв, матеріальну допомогу на поховання, оплату додатково наданих за рішенням загальних зборів акціонерів (понад розміри, передбачені законодавством) відпусток працівникам, у тому числі жінкам, що виховують дітей, одноразову допомогу ветеранам праці, що виходять на пенсію, доплати і надбавки до державних пенсій працюючим пенсіонерам, вартість путівок на лікування і відпочинок, та ін.

Ще одним важнім елементом розподілу чистого прибутку, є фонд споживання - це грошовий фонд, що утворюється за рахунок чистого прибутку фірми. Він призначений в основному на задоволення матеріальних потреб працівників фірми, на виплату дивідендів (в акціонерних товариствах), на сплату в ряді: випадків штрафів, пені за порушення з вини фірми.

Фонд заохочення створюється для задоволення особистих потреб працівників за рахунок відрахувань з чистого прибутку, який залишається у розпорядженні акціонерного товариства, за нормативом, встановленим у відсотках до нього, загальними зборами акціонерів. За рахунок фонду здійснюються всі індивідуальні заохочувальні виплати членам трудового колективу, крім тих, які згідно з чинним законодавством нараховуються та сплачуються за рахунок собівартості.

Також необхідно приділити особливу увагу такому цікавому елементу, як нерозподілений прибуток. За своєю економічною сутністю, він є однією із форм резерву власних фінансових ресурсів акціонерного товариства, що забезпечує його виробничий розвиток у наступному періоді [14]. Слід зазначити, що на відміну від країн із розвиненою ринковою економікою, у вітчизняній практиці термін “нерозподілений прибуток” має більш вузьке значення. Нерозподілений прибуток визначається як різниця між сумою одержаного у звітному році

прибутку та сумою його використання протягом року на внутрішні й зовнішні цілі (тобто частка прибутку поточного року, що лишається не спожитою).

Західні економісти використовують різноманітні терміни для визначення нерозподіленого прибутку. Один з них – надлишок (surplus) [40], тобто надлишок активів, який можна використати для сплати дивідендів. Проте такий підхід не є вірним, оскільки саме інвестування нерозподіленого прибутку не припускає надлишків. Щоб запобігти неправильній інтерпретації, Американський інститут присяжних бухгалтерів рекомендує більш адекватні терміни: “нерозподілений прибуток” (retained earnings), “нерозподілений дохід” (retained income), “акумульований прибуток” (accumulated earning), “прибуток, залишений для використання у бізнесі” (earning retained for use in the business).

Так як далі об'єктом нашого дослідження буде публічне акціонерне товариство, значить дуже важливо розглянути інтереси акціонерів, які заключаються в отриманні дивідендів. Дивіденди - грошовий дохід акціонерів. Існує певний механізм формування частки прибутку, що виплачується власникам відповідно до частки їх внеску в капітал підприємства, він називається дивідендною політикою.

Проведення дивідендної політики є найважливішою ознакою, за якою акціонерні товариства відрізняються з-поміж інших підприємств. Мабуть у жодній сфері корпоративних фінансів немає такої кількості різновекторних думок стосовно дивідендної політики [31]. Розглянемо це питання по докладніше.

Обираючи той чи інший тип такої політики в сучасних умовах, акціонерне товариство має враховувати певні фактори.

По-перше, рівень прибутковості господарської діяльності. За низької рентабельності акціонерне товариство має для розподілу відносно малу суму прибутку, що залишається в його розпорядженні. У цьому випадку воно повинно задовольнити насамперед невідкладні виробничі потреби, тому акціонерне товариство вимушене обирати залишкову політику дивідендних виплат, а за певних умов – зовсім відмовитися від них. По-друге, вимоги економічного

зростання. Акціонерне товариство повинно зменшувати частку прибутку, що спрямовується на дивідендні виплати, якщо воно має намір або вимушене через об'єктивні обставини здійснювати політику економічного підйому, засновану на інвестиціях. По-третє, вартість залучення додаткового капіталу на фінансовому ринку. Якщо кон'юнктура фінансового ринку дає змогу залучити додаткові фінансові ресурси із зовнішніх джерел на сприятливих умовах, акціонерне товариство може підвищити частку прибутку, що спрямовується на дивідендні виплати. По-четверте, стадія життєвого циклу акціонерного товариства. На перших стадіях життєвого циклу кожне акціонерне товариство потребує значного обсягу додаткового капіталу для забезпечення свого розвитку. Водночас кредитори неохоче видають позики у цей період розвитку через високий рівень кредитного ризику. Тому акціонерне товариство має задовольняти свої інвестиційні потреби переважно за рахунок внутрішніх джерел фінансування, відповідно обмежуючи рівень дивідендних виплат [41].

Основним завданням дивідендної політики - є оптимальне поєднання інтересів акціонерів з необхідністю достатнього фінансування розвитку підприємства [17]. Пріоритетним напрямком у розподілі фінансових результатів діяльності акціонерного товариства має бути спрямування фінансових ресурсів на фінансування потреб розширення операційної діяльності. Така політика надасть змогу зміцнити конкурентне становище компанії на ринку, позитивно позначиться на зростанні ринкової капіталізації на фондовому ринку.

Таким чином, для реалізації основної мети управління акціонерним товариством менеджмент повинен забезпечити у майбутніх періодах відтворення на розширеній основі, за рахунок чого зросте можливість збільшити дивідендні виплати акціонерам і буде забезпечено зростання ринкової капіталізації підприємства.

Висновки до розділу 1

У першому розділі магістерської роботи було проаналізовані та визначені основні поняття управління фінансовими результатами підприємства. Було визначено, що існує декілька підходів до визначення поняття фінансового результату. Розглянуто думку декількох авторів стосовно фінансового результату. Їх розуміння цього поняття різняться. Визначено, що найбільш повне визначення дає Толкачова Н. А., яка розуміє під фінансовим результатом діяльності підприємства приріст або зменшення капіталу організації в процесі фінансово-господарської діяльності за звітний період, який виражається у формі загального прибутку або збитку. Узагальнюючи можна сказати, що фінансові результати - це заслуга організації. Прибуток при цьому є результатом гарної роботи або зовнішніх об'єктивних і суб'єктивних факторів, а збиток - наслідком поганої роботи або зовнішніх негативних чинників. Крім того, ефективність виробничої, інвестиційної і фінансової діяльності також виражається у фінансових результатах.

У першому розділі розглянуто різні методи аналізу фінансів підприємства для покращення їх контролю. Серед них горизонтальний і вертикальний аналіз. Вони взаємно доповнюють один одного і на їх основі будується порівняльний аналітичний баланс. Також було досліджено поняття рентабельності. Рентабельність - це відносний показник, який визначає прибутковість бізнесу. Показники рентабельності дозволяють більш глибоко зрозуміти ефективність фінансової діяльності підприємства, дають можливість оцінити прибутковість різних напрямків діяльності. Вони більш повно, ніж прибуток, визначають остаточні результати господарювання, тому що їх величина показує співвідношення ефекту з наявними або спожитими ресурсами.

Було розглянуто сутність розподілу прибутку, а також виявлені функції, що виконує прибуток: оціночна; розподільча; стимулююча.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ВСП «КИЇВСЬКЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ» ФІЛІЇ ЦБМРЕБС АТ «УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ»

2.1 Аналіз техніко-економічних показників ВСП «Київське територіальне управління» філії ЦБМРЕБС АТ «Українська залізниця»

Структурний підрозділ «Служба будівельно-монтажних робіт і цивільних споруд», виробничий підрозділ «Козятинське будівельно-монтажне експлуатаційне управління», виробничий підрозділ «Київське будівельно-монтажне експлуатаційне управління» та виробничий підрозділ «Київський завод залізобетонних конструкцій» служби будівельно-монтажних робіт і цивільних споруд регіональної філії «Південно-Західна залізниця» 01.07.2017 перетворено шляхом злиття у виробничий підрозділ «Київське територіальне управління» філії «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд» публічного акціонерного товариства «Українська залізниця». Телеграфний шифр - БМЕС-6.

Підрозділ займається виконанням ремонтно-будівельних робіт по всій території Південно-Західної залізниці; експлуатує будівлі, споруди та інженерні комунікації по всій території Київської та Козятинської дирекцій залізничних перевезень, проводить їм плановий та капітальний ремонт; надає послуги по водопостачанню та водовідведенню залізничним підприємствам та іншим споживачам м. Козятина, частково містам Києва, Чернігова, Ніжина, Фастова та Шепетівки.

Підрозділ перебуває у безпосередньому підпорядкуванні галузевої служби будівельно-монтажних робіт і цивільних споруд залізниці (надалі служба).

Підрозділ у своїй діяльності керується законодавством України, наказами Міністерства транспорту України, наказами та розпорядженнями Укрзалізниці, Південно-Західної залізниці, служби та Положенням.

Повне найменування підрозділу - Виробничий підрозділ «Київське територіальне управління» філії «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд» ПАТ «Укрзалізниця». Метою діяльності Підрозділу є своєчасне та якісне виконання зобов'язань по введенню в дію виробничих та промислових потужностей, будівництву та ремонту об'єктів залізничного транспорту та об'єктів інших замовників на підставі затверджених службою планів та укладених договорів, належне утримання та обслуговування об'єктів, що знаходяться на балансі підрозділу, здійснення водопостачання, водовідведення та подачі тепла. Господарська діяльність підрозділу спрямована на отримання прибутку за результатами діяльності.

Районом діяльності підрозділу вважається територія Південно-Західної залізниці в межах, визначених для Київської дирекції залізничних перевезень.

Господарська діяльність підрозділу, пов'язана із задоволенням потреб залізниці, проводиться підрозділом на умовах, визначених у відповідних розпорядчих документах залізниці.

Господарська діяльність підрозділу по виконанню робіт і наданню послуг стороннім підприємствам, організаціям та населенню проводиться на умовах, визначених укладеними господарськими договорами та відповідними нормативно-правовими актами.

Показником фінансових результатів діяльності підрозділу є прибуток. Порядок використання прибутку підрозділу встановлюється наказами Укрзалізниці та залізниці.

Форми, системи, розмір оплати праці, а також інші грошові виплати працівникам підрозділу встановлюються на підставі відповідних наказів Укрзалізниці.

Підрозділ складає самостійний баланс, веде в установленому порядку бухгалтерський, податковий і статистичний облік і звітність, проводить аналіз господарсько-економічної діяльності. Відповідальність за правильність, достовірність та своєчасність обліку і звітності несуть посадові особи

Підрозділу на підставі посадових інструкцій. Планування фінансово-економічних показників Підрозділу проводить спеціальна служба.

Соціальна діяльність підрозділу здійснюється на підставі колективного договору та Положення, згідно з чинним законодавством. Ревізію та контроль господарської діяльності Підрозділу здійснює залізниця.

Майно Підрозділу складають основні фонди, оборотні засоби, кошти, а також інші цінності, вартість яких відображається в його балансі. Майно Підрозділу є державною власністю і закріплюється за ним залізницею на праві оперативного використання з урахуванням встановлених обмежень.

Підрозділ має право списувати з балансу, відчужувати, віддавати в управління, оренду, в заставу закріплене за ним майно, що належить до основних фондів тільки за попереднім погодженням Південно-Західної залізниці та, у випадках, передбачених нормативними актами, за погодженням вищих органів управління майном.

Джерелами формування майна Підрозділу є: майно передане залізницею:

- доходи, одержані від наданих послуг та реалізації продукції, а також від іншої господарської діяльності;
- безоплатні та благодійні внески, пожертвування організацій, підприємств та громадян;
- інше майно, набуте на підставах, не заборонених законодавством.

Схема підпорядкування управління наведена на рис. 2.1. Це спрощена схема, оскільки насправді ПЗЗ не підпорядковується Головному управлінню будівельно-монтажних робіт і цивільних споруд, а тільки Укрзалізниці, але Головне управління проводить розпорядження, які стосуються БМЕС.

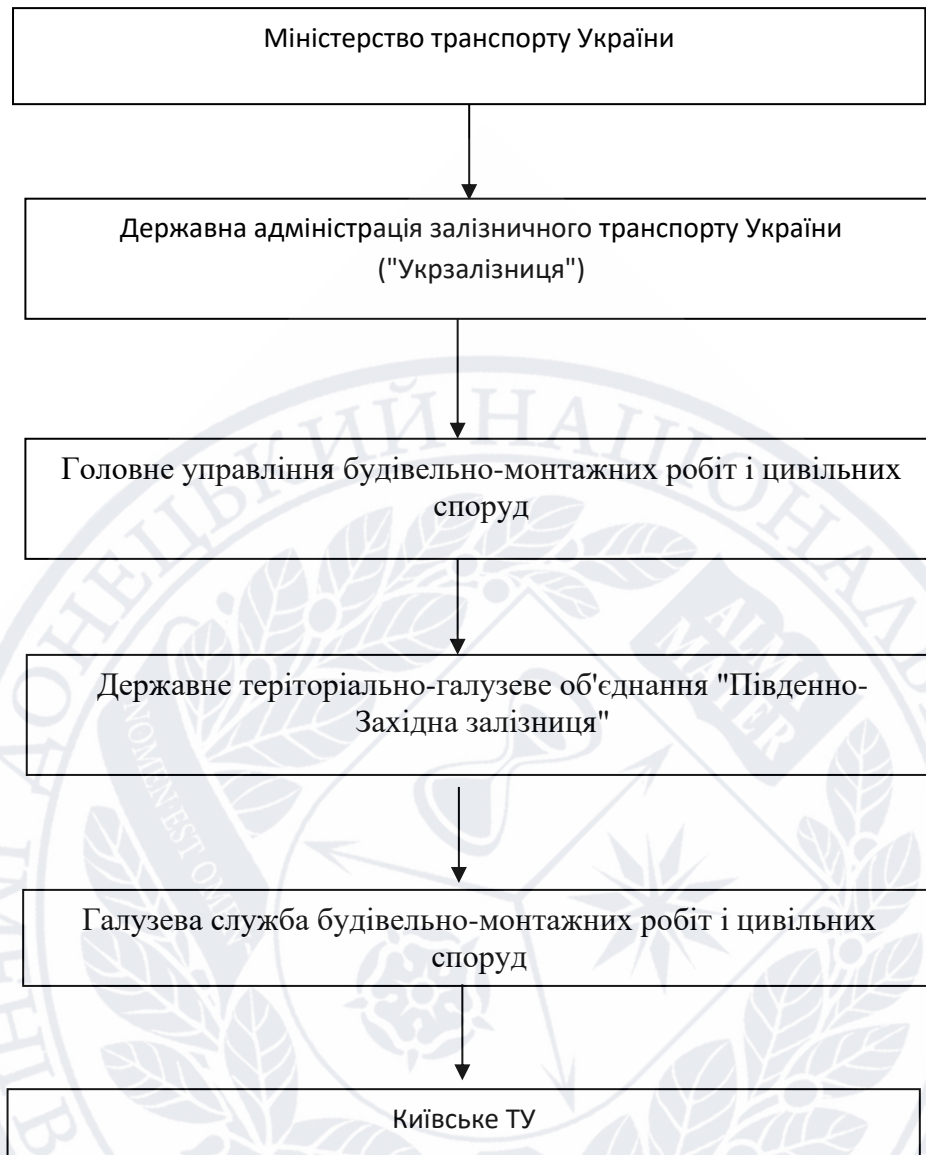

Рис. 2.1. Схема підпорядкування підприємства

Загальний обсяг виконання ремонтно-будівельних робіт за 2019 рік становить 107885,6 тис. грн., що складає 105,4% до плану та 152,9% до минулого року (табл. 2.1).

Таблиця 2.1- Загальний обсяг виконання ремонтно-будівельних робіт підприємства за 2019 рік, тис.грн.

Підрозділ	Виконання за 2019 р. (тис. грн.)				
	Виконання	План	Виконання	%	%
	за 2018 р.	за 2019 р.	за 2019 р.	до 2018 р.	до плану
Київське ТУ	70537	107345	107885,6	152,9	100,5

Власними силами виконання плану становить 118,7%: при плані 77067 тис. грн. за 2019 рік освоєно 91473 тис. грн.

Таблиця 2.2- Загальний обсяг виконання ремонтно-будівельних робіт підприємства за 2019 рік власними силами, тис.грн.

Підрозділ	Виконання за 2019 р. (тис. грн.)				
	Виконання за 2018	План за 2019	Виконання за 2019	% до 2018 р.	% до плану
Київське ТУ	56609	82067	91473	161,6	118,7

Ремонт власних основних засобів – при плані 49720 тис. грн. виконання ремонтних робіт за 2019 року складає 40935,5 тис. грн. (82,3%)

Таблиця 2.3- Ремонт власних основних засобів підприємством у 2019 році, тис.грн.

Підрозділ	Виконання за 2019 р. (тис. грн.)				
	Виконання за 2018р.	План на 2019р.	Виконання за 2019	% до 2018 р.	% до плану
Київське ТУ	29192	49720	40935,5	140,2	82,3

По Київському ТУ недовиконання пов'язано з тим, що первинні плани були доведені наказом АТ від 03.04.2019р. № 3-Ком.Т, в якому по об'єкту «Капітальний ремонт адміністративно-побутової будівлі по вул. Санаторна, 12/1 в м. Києві» були передбачені 16151 тис. грн., які по факту були перенесені на капітальні інвестиції.

Капітальні інвестиції, вірніше, освоєння плану капітальних інвестицій за 2019 рік по Київській дирекції складає 93,4%. Найменше план виконано по придбанню матеріальних активів – 7,7 % та модернізації – лише 16,2 %. І навпаки: план перевиконано по придбанню необоротних активів – 130,9 %, по капітальному ремонту – 118,1 %, придбання механізмів – 110,1 %.

Таблиця 2.4 - Капітальні інвестиції підприємства за 2019 р., тис. грн.

№п/п в плані	Найменування об'єктів	План на 2019 рік	Виконання за 2019р. (з часткою ПДВ)	% виконання
	Капітальні інвестиції усього, у т.ч.:	39611	36998,3312	93,4
	Виробнича сфера	39611	36998,3312	93,4
1	Капітальне будівництво	8420	5058,214	60,1
3	Модернізація	2204	357,55014	16,2
4	Придбання механізмів та обладнання	15695	17276	110,1
5	Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів	990	1296	130,9
6	Нематеріальні активи (придбання/створення)	1377	106	7,7
7	Капремонт що капіталізується	10925	12905,4	118,1

Виконання плану з ремонту іншим філіям можна охарактеризувати так:
Київ: план – 39170 тис. грн., виконання – 50718,8 тис. грн. (129,5%).

Таблиця 2.5 - Характеристика роботи ділянки з виготовлення залізобетонних, металевих та інших виробів за 2018-2019 рр.

Найменування показників	Од. вим.	2018р.	2019 р.	відхилення	
			Звіт	+/-	%
1	2	3	4	5	6
Обсяг виробленої продукції, у т.ч.:					
Залізобетонні вироби	м ³	1983,9	1153,9	-830,0	58,2
	тис.грн.	11874,5	7725,9	-4148,6	65,1
Бетон товарний, розчин	м ³	1251,7	1596,9	+345,2	127,5
	тис.грн.	2292,7	3478,9	+1186,2	151,7

Продовження табл.2.5

1	2	3	4		5	6
Товарна арматура, металоконструкції	т	78,1	137,8		+59,7	176,4
	тис.грн.	3062,8	5623,8		+2561,0	183,6
Разом	Доходи 2018/2019	18983,4/ 17169,4	Витрати 2018/ 2019	28543,80/ 25709,6	Фін.результат 2018/2019	-9560,40/ - 8540,2

Причинами збитків та зменшення обсягів по Київському ТУ є зменшення обсягів – відсутність в окремі періоди піску, щебню та цементу. Так, збитки зменшилися на 1020,2 тис. грн. за рахунок зменшення витрат.

Фонд оплати праці при плані 83718 тис. грн. фактично складає 86718 тис. грн. або 103,6%, перевитрати ФОП становлять 3000 тис. грн.

Причини перевитрат у тому, що у плані ФОП на липень не враховано підвищення заробітної плати на 10% з 01.07.2019 р. згідно наказу АТ №418 від 21.06.2019 р., виплата 13-тої заробітної плати у листопаді вказівки №Ц/6-55/2044 від 26.11.2019р.– 1826 тис. грн. та виплата одноразових заохочень в сумі 1261 тис. грн. за погодженням з філією.

Таблиця 2.6 - Фонд оплати праці підприємства у 2019 році, тис. грн.

Підрозділ	Основна діяльність 2019 року								
	Всього				В т.ч. числі				
	Відп. період мін. року	План	Факт	+/-	Перевезення*	ПДД*	Інша операційна діяльність*		Інша діяльність*
					факт	Факт	Всього	В т.ч. ЖКГ	
							факт	факт	Факт
Київ	84535	83718	86718	3000	41585	26223	3386	2521	340

* Перевезення – експлуатація, ВГМ, виробничі бази, ремонти власних ОФ; ПДД – водопостачання, дільниця з виготовлення залізобетонних та металевих виробів, дільниця механізації будівельних робіт, дільниця з ремонту кранів, кар'єр, столярний цех, котельні, кап. інвестиції та ремонти іншим філіям; ІОД – житло, гуртожитки, спортивні, "Остер", клуб Ніжин; Інша діяльність – кап. інвестиції власних ОФ.

Утримання контингенту по Київському ТУ - перетримка 31 особа. Склалась по причині введення додаткового штату по базі відпочинку «Остер» та по котельням ст. Козятин та ст. Кривин.

Таблиця 2.7- Утримання контингенту по Київському ТУ в 2019 році, осіб

ТУ	Основна діяльність 2019 р.								
	Всього				В .т. ч. числі				
	Відп. період мин. року	План	Факт	+/-	Перевезен ня	ПДД	Інша операційна діяльність		Інша діяльність
							Всього	В т.ч. ЖКГ	
					факт	Факт	факт	факт	Факт
Київ	799	724	755	31	324	219	45	33	4

Середньомісячний виробіток на одного працюючого по Київському ТУ за 2019 рік склав 50498 грн. або 102,5% до плану (табл. 2.8).

Таблиця 2.8 - Середньомісячний виробіток підприємства на одного працюючого у 2018-2019 рр., грн.

ТУ	За 2018 р.	План на 2019 р.	Факт за 2019 р.	% вик. до мин.р.	% вик. до плану
Київ	25227	49286	50498	200,2	102,5

Середньомісячна заробітна плата на одного працюючого по Київському ТУ складає 9572 грн., що на 64 грн. менше планового показника і складає 99,3% та більше минулого на 755 грн. (108,6%) .

Таблиця 2.9 -Середньомісячна заробітна плата підприємства на одного працюючого у 2018-2019 рр., грн.

ТУ	За 2018 р.	План 2019 р.	Факт 2019 р.
Київ	8817	9636	9572

Таблиця 2.10 - Об'єкти водопостачання і водовідведення підприємства у 2019 році

Найменування	Всього/в т. ч. діючі
Пункти водопостачання, од.	48/19
Насосні станції, од.	66/54
Загати, од.	9/8
Водопровідні мережі, км	505,74/498,64
Водонапірні башти, од.	37/28
Резервуари чистої води, од.	9/9
Шахтні колодязі, од.	469/120
Пункти водовідведення, од.	14/14
Очисні споруди, од.	2/2
Каналізаційні насосні станції, од.	16/16
Каналізаційні мережі, км	85,19/85,19

На балансі господарства водопостачання та водовідведення Київського ТУ обліковуються наведені нижче об'єкти водопостачання і водовідведення, на обслуговування яких за 2019 рік середньосписковий контингент склав 163 особи.

Таблиця 2.11- Видобуток та реалізація води за 2019 рік

Найменування	Київ 2018/2019
Подано питної води, тис. м ³	2552,7 / 2380,1
Технологічні потреби, тис. м ³	160,8 / 175,3
Втрати питної води при транспортуванні, тис. м ³	516,64 / 515,79
Реалізація по групам споживачів, тис.м ³ у тому числі:	1872,46 / 1686,11
залізничним підрозділам	896,6 / 845,66
сторонні підприємства	234,08 / 264,69
населення	741,78 / 575,76
Собівартість 1 м ³ питної води	15,23 / 17,61

Доходи підрозділу за 2019 рік склали 17021 тис. грн. (2018р. - 19007 тис. грн.), з яких від водопостачання отримано 12405 тис. грн., в розрізі по категоріям: залізничні споживачі - 6224 тис. грн., сторонні споживачі - 1604 тис. грн., бюджетні установи - 341 тис. грн, населення - 4236 тис. грн., доходи від водовідведення: отримано 4616 тис. грн. в розрізі по категоріям: залізничні споживачі - 1603 тис. грн., сторонні споживачі - 490 тис. грн., бюджетні установи - 206 тис. грн., населення - 2317 тис. грн. Порівняно з минулим роком доходи знизились на 2597 тис. грн. в основному в зв'язку із зменшенням реалізації води після проведення «монетизації» субсидій для населення (-166,02 тис. м³).

Витрати за 2019 рік склали 46342 тис. грн., з них по водопостачанню за 2018 рік – 28518 тис. грн., за 2019 рік - 29691 тис. грн., по водовідведенню – відповідно 15750 тис. грн. і 16651 тис. грн. Порівняно з минулим роком витрати збільшились на 2288 тис. грн. за рахунок підвищення заробітної плати з відрахуваннями – через підвищення з 01.07.2019 р. на 10% (+839 тис. грн.), амортизації – через введення нових ОФ (+173 тис. грн.), збільшення вартості закупленої води та стоків – через підвищення тарифів водоканалів (+1554 тис. грн.) та збільшенню витрат з автотранспорту - ліквідація аварій (+270 тис. грн.).

Таблиця 2.12 - Доходи підприємства за 2018-2019 рік по Київському ТУ

Доходи	Київ 2018/2019
Водопостачання тис.грн., в т.ч. по категоріям	13780 / 12405
<i>Залізничні споживачі</i>	6599 / 6224
<i>Сторонні споживачі</i>	1370 / 1604
<i>Бюджетні установи:</i>	353 / 341
<i>Населення</i>	5458 / 4236
Водовідведення тис.грн., в т.ч. по категоріям	5227 / 4616
Залізничні споживачі	1634 / 1603
Сторонні споживачі	464 / 490
Бюджетні установи:	217 / 206
Населення	2912 / 2317

Починаючи з грудня 2019 р., по покупним послугам Київводоканалу почали діяти тарифи для оптових споживачів. Завдяки цьому місячна економія становить 442,5 тис. грн., річна сума – 5310 тис. грн.

Результат фінансово-економічної діяльності господарства водопостачання та водовідведення Київського ТУ за 2019 р. склав -29321,0 тис. грн. збитку (витрати -46342,0 тис. грн., доходи -17021,0 тис. грн.). Основні причини зростання збитків – це зменшення обсягів споживання води та застосування збиткових тарифів, затверджених НКРЕКП.

Таблиця 2.13 - Витрати по Київському ТУ за 2018-2019 рр., тис.грн.

<i>Найменування</i>	<i>Київ 2018 / 2019</i>
<i>Витрати, тис. грн. у т.ч.</i>	<i>44268 / 46342</i>
<i>заробітна плата</i>	<i>14537 / 15154</i>
<i>відрахування</i>	<i>3180 / 3402</i>
<i>матеріали</i>	<i>914 / 882</i>
<i>паливо</i>	<i>13 / 12</i>
<i>електроенергія</i>	<i>7882 / 7684</i>
<i>Амортизаційні відрахування</i>	<i>3056 / 3229</i>
<i>інші</i>	<i>14686 / 15979</i>

Послуги водопостачання та водовідведення відпускаються за тарифами встановленими у 2015р., які наразі є значно нижчими від собівартості майже в 2,5 рази. На сьогодні пакет документів щодо економічно обґрунтованих тарифів на послуги з водопостачання та водовідведення на розгляді у НКРЕКП. Введення нових тарифів на послуги водопостачання та водовідведення заплановано орієнтовно з лютого 2020 року.

2.2 Аналіз майнового потенціалу ВСП «Київське територіальне управління» філії ЦБМРЕБС АТ «Українська залізниця»

Для більш детального аналізу фінансових результатів підприємства оцінимо спочатку майновий потенціал. Дебіторська заборгованість підрозділу станом на 01.01.2020 р. становить 14576 тис. грн., що менше на 84335 тис. грн. (14,7%) в порівнянні з початком року.

По оренді через завантаженість бухгалтерії на 01.01.2020р. не рознесено авансів на 225 тис. грн., через подвійне нарахування неустойки (не нараховувалося в 2018р.) додатково було нараховано 550 тис. грн.

Таблиця 2.14 - Дебіторська заборгованість підприємства за видами у 2019 році, тис.грн

Показники	Всього тис.грн. по показникам:	Квартплата	водопостачання	опалення	Послуги (інші)персонал (відр.)	оренда, експлуатац.витрати	аванси за роботи, послуги матеріали, паливо	пільги, субсидії, ЧАЕС	Соц..страхування податки бюджет	Розрахунки по претензіях та інші
2018 рік	98911	2466	2267		1922	1687	5650	267	32	84620
2019 рік	14576	2704	1658	142	4028	2066	3045	0	31	902
Відхилення:										
тис. грн.	-84335	+238	-609	+142	2106	+379	-2605	- 267	-1	- 83718
%	14,7	109,7	73,1	-	209,6	122,5	53,9	0	96,9	1,1

При цьому прострочена дебіторська заборгованість склала 3128 тис. грн., в т. ч.: за ТМЦ – 2414 тис. грн., за роботи, послуги – 515 тис. грн., аванси одержані за роботи, послуги – 199 тис. грн., інші поточні зобов'язання – 0 тис. грн.

Загалом до суду направлено 11 заяв про стягнення боргів за водопостачання на суму 54 685,27 грн. До виконавчої служби направлено 8 заяв про відкриття виконавчого провадження на суму 37 313,19 грн.

Таблиця 2.15 - Кількість претензій в рахунок погашення дебіторської заборгованості підприємства за 2019 рік

Підрозділ	Заявлено		Задоволено		Відхилено		В стадії розгляду	
	к-сть	сума, тис/грн	к-сть	сума, тис/грн	к-сть	сума, тис/грн	к-сть	сума, тис/грн
Київ	58	6142,6	32	2306,5	4	79,7	22	3756,4

Так, 22.11.2019 підготовлено та направлено на адреси юридичних осіб та фізичних осіб підприємців за вихідними номерами з №7/3379 по №7/3389 - 11 претензій з вимогою сплати боргу на загальну суму 25074,59 грн. Загалом претензійно позовна робота проведена на суму 117 073,05 грн. Списано безнадійної дебіторської заборгованості по якій закінчився строк позовної давності 149 645, 31 грн.

До цього, 15.11.2019 встановлено боржників, які є працівниками АТ «Укрзалізниця», в зв'язку з чим підготовлено та направлено листи їхньому керівництву з проханням вплинути на підлеглих працівників. Зокрема до Філії «Центр діагностики залізничної інфраструктури» №7/3290, ВП «Вагонна дільниця ст. Київ Пасажирський» №7/3291, ВП «Київська дирекція залізничних перевезень» №7/3292, Службі перевезень регіональної філії «Південно – західна залізниця» №7/3293 на суму 33508,80 грн. З них погасили заборгованість 6 осіб на суму 20 147, 85 грн., 1 особа уклала договір реструктуризації на суму 12 773, 00 грн. Загалом направлено до суду 18 заяв про стягнення боргів по квартплаті на суму 469 214, 54 грн.; до виконавчої служби направлено 11 заяв про примусове виконання рішень на суму 345 925, 61 грн. На даний час готується для подачі до суду 14 заяв про стягнення боргів по квартплаті, які будуть направлені до суду після підготовкою розрахунків боргу. Загалом претензійно позовна робота проведена на суму 489 362, 39 грн.

Списано безнадійної дебіторської заборгованості по якій закінчився строк позовної давності 96 750, 74 грн.

Направлено претензії на суму 2 162 694,14 грн. ТОВ «БУД-ОБЄКТ» (14.11.2019 №7/3273); на суму 516 207,86 грн. ТОВ «Торгбудгарант» (14.11.2019 №7/3274). По ТОВ «Торгбудгарант» готуються матеріали для подачі до суду на суму 516 207,86 грн.

Підготовлено 8 позовних заяв про стягнення боргів та повернення майна які будуть направлені до суду після оплати судового збору зокрема: ФОП Мамедов В.Х., ФОП Ополонець О.М., ФОП Марченко О.М., ФОП Жуков О.Ю., , ФОП Радченко Н.О. ФОП Нечваль Л.М. (два договори) борг сплачено в сумі 210 106, 97 грн. Списано безнадійної дебіторської заборгованості на суму 12 559, 16 грн.

21.11.2019 Господарським судом м. Києва по справі № 910/7849/19 за позовом АТ «Укрзалізниця» в особі філії «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд» АТ «Укрзалізниця» про стягнення заборгованості з Товариства з обмеженою відповідальністю «ТРК-БУД» (далі - ТОВ «ТРК-БУД») за договорами надання послуг транспортними та механічними засобами 4ТУ-6-БМЕС-6/17/Ю від 10.11.2017, №5ТУ-6-БМЕС-6/17/Ю від 10.11.2017, №19ТУ-6-БМЕС-6/17/Ю від 20.12.2017, №21ТУ-6-БМЕС-18Т від 06.04.2018, №25ТУ-6-БМЕС-18П від 25.04.2018, №35ТУ-6-БМЕС-18П від 14.05.2018, №41ТУ-6-БМЕС-18П від 06.07.2018, винесено Рішення стягнути з ТОВ «ТРК-БУД» на користь АТ «Укрзалізниця» в особі філії «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд» АТ «Укрзалізниця» заборгованість на загальну суму 1 252 930,85 грн, з них 1 037 712,19 грн – сума боргу; 187 157,79 грн – пеня за несвоєчасне виконання зобов'язання; 28 060,87 грн - 3% річних. Загалом судами задоволено вимог на суму 1 684 240, 77 грн. Загалом списано безнадійної дебіторської заборгованості згідно протоколу філії №11 від 23.12.2019 на суму 83 797 937, 19 грн.

Непродуктивні витрати за 2019 р. по Київському ТУ - 2929 тис.грн., в т. ч.: 2434 тис. грн. – резерв сумнівних боргів (обов'язково нараховується як відсоток до дебіторської заборгованості), 495 тис. грн. – штраф за порушення господарських договорів (Згідно договору з ТОВ «Д.А. Будснаб» від 23.08.2018

року № УЗ/ЦБМЕС-18385/10, платіжними дорученнями від 16.12.2019 року № 2394863 філією БМЕС заборгованість було перераховано кредиту. 05.12.2019 Печерським районним відділом державної виконавчої служби міста Київ головного територіального управління юстиції у місті Києві в межах зведеного виконавчого провадження № 53314543 до Управління Державної казначейської служби України у Печерському районі м Києва направлено платіжну вимогу на суму 32 692 796,78 грн. призначенням платежу якої є «Примусове списання коштів на підставі ст.. 1071 ЦК України та у відповідності до ст. 18, 52, 56 ЗУ «Про виконавче провадження» за зведеним виконавчим провадженням №53314543 з Акціонерного товариства «Українська залізниця» до складу якого зокрема входить виконавче провадження №60747111 про стягнення коштів на користь Товариства з обмеженою відповідальністю «Д.А. БУДСНАБ». Наразі, у зв'язку з подвійною оплатою, на виконавчу службу підготовлено лист щодо повернення вказаної оплати.

Кредиторська заборгованість по Київському ТУ на 01.01.2019 р. складає 38282 тис. грн., на 31.12.2019 – 57676 тис. грн. (+19394 тис. грн.) В тому числі поточна кредиторська заборгованість – 54548 тис. грн.

Доходи від операційної оренди активів за 2019 року склали - 3082 тис. грн., за минулий період - 3074 тис. грн. Витрати складають 0 тис. грн., минулий рік – 0 тис. грн. Прибуток – 3082 тис. грн (табл. 2.16).

Таблиця 2.16 - Доходи від операційної оренди підприємства у 2018-2019 рр.

Кількість договорів		З них нерухоме		Площа, м ²		Укладені		Розірвані		Доходи/ витрати	
2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
85	84	56	55	8328,93	5328,93	н/д	н/д	н/д	н/д	3074/0	3082/0

Запас ТМЦ по Київському ТУ з центральним складом філії станом на 01.01.2020. (з врахуванням центрального складу – 66156,33 тис. грн.) становить 77779,55 тис. грн. станом на 01.10.2019 становила 23636,0 тис. грн. (табл.2.17).

Таблиця 2.17 - Запаси товарно-матеріальних цінностей підприємства станом на 01.01.2020 р. тис.грн.

№ з/п	Найменування матеріалів	Київ		Всього Київське ТУ
		підзвітні	центральний склад	
1	Металопрокат та металовироби	1 157,53	19 045,39	20 202,92
2	Електроматеріали	583,69	8 227,88	8 811,57
3	Сантехнічні матеріали	336,11	3 189,84	3 525,95
4	Загально-будівельні матеріали	3 692,52	17 649,60	21 342,12
5	ЗБ конструкції	1 184,94	252,80	1 437,74
6	Меблева фурнітура, ДСП, ДВП	42,79	2 040,83	2 083,62
7	Столярні вироби	699,89	-	699,89
8	Матеріали для мелатопластикових вікон	135,98	-	135,98
9	Металобрухт	227,74	-	227,74
10	ПММ: в тому числі	1 607,41	5 278,64	6 886,05
	Нафтопродукти	644,66	5 278,64	5 923,30
	мастильні матеріали	136,68	-	136,68
	тверде паливо	826,07	-	826,07
	інші види ПММ, отримані при ремонті		-	0,00
11	Спецодяг та взуття	188,03	2 169,00	2 357,03
12	Продукти харчування	0,00	0,00	0,00
13	Запасні частини	297,93	9,72	307,65
14	Тара й тарні матеріали	110,21	-	110,21
15	Інструменти	17,84	-	17,84
16	Господарський інвентар	0,38	924,06	924,44
17	Інші МШП	83,93	790,27	874,20
18	Інші матеріали	1 256,31	6 578,29	7 834,60
Всього ТМЦ : в т.ч.		11 623,21	66 156,33	77 779,55
	неходові (більше 6 місяців)	1 187,67	3 816,66	5 004,33
	зайві (більше 1 року)	2 450,91	7 791,97	10 242,88
Готова продукція: в т.ч.		6 395,08	-	1 578,33
	неходова (більше 6 місяців)	1 578,33	-	3 373,03
	зайва (більше 1 року)	3 373,03	-	84 174,63
	Разом	18 018,30	66 156,33	20 202,92

Збільшення за квартал становить 54143,55 тис. грн., в т. ч. по підзвітним особам зменшення на 1396,79 тис. грн., по центральному складу збільшення на 55540,33 тис. грн.

Таблиця 2.19 - Залишки ТМЦ по Київській дирекції станом на 01.01.2020 року, тис. грн.

Найменування	Київ
Залишки ТМЦ, в т.ч.	84 174,63
готова продукція	6 395,08
металобрухт	227,74
неходові	6 582,66
зайві	13 615,91
морально застарілі	0

Залишки ТМЦ по центральному складу на 01.01.2020 - 66156,33 тис. грн., готова продукція – 6395,1 тис. грн. Ліміт залишків ТМЦ становить 6068 тис. грн., в т. ч. незнижувальний – 2117 тис. грн., поточний – 3951 тис. грн.

Доходи від реклами за 2019 рік склали 127 тис. грн., що на 3 тис. грн. більше, ніж у 2018 році.

Таблиця 2.17- Доходи підприємства від реклами, тис. грн.

Підрозділ ТУ	Кількість рекламодавців		Доходи від реклами	
	2018	2019	2018	2019
Київ	20	3	124	127

Виконання плану забезпечення послугами, що закуповуються у сторонніх організацій по Київському ТУ станом на 01.01.2020 р. складає 71,7% по укладанню договорів та 56% по використанню фінансових зобов'язань 56%.

По ВСП «Київське територіальне управління» філії БМЕС за 2019 рік було доведено по плану забезпечення (без ремонту), що закуповуються за елементом «Інші» у сторонніх організацій в сумі 39644,0 тис. грн., з них укладено договори на загальну суму 28435,0 тис. грн. (71,7%), виконання укладених договорів становить 22 103,0 тис. грн. (77,7%).

Таблиця 2.20 - Виконання плану забезпечення підприємства послугами, що закуповуються у сторонніх організацій за 2019 рік

Найменування послуг	Планові та фактичні показники за 2019 рік				
	План забезпечення	Факт		% до плану року	
		укладених договорів	виконання укладених договорів	укладених договорів	виконання укладених договорів
Всього:	39 644	28 435	22 103	71,7	77,7
Послуги виробничі	1284,1	119,8	64,8	9,3	54,1
Послуги розподільні	175,00	18,2	18,2	10,4	100,0
Послуги професійно - ділові	3263,5	1701,9	273,80	52,1	16,1
Послуги суспільні	110,00			0,0	0,0
Послуги споживчі та ЖК	34810,9	26595,00	21745,80	76,4	81,8

Укладання договорів в повному обсязі не було виконано через довготривалі тендерні процедури. Через необхідність термінової оплати окремих послуг, які були не обхідні для нормального функціонування підприємства, проплату таких послуг доводилося проводити через Комісію з розгляду питань, щодо використання незнижувального щоденного залишку коштів з поточного рахунку філії.

Головною підставою для відмови щодо здійснення державної реєстрації нерухомого майна, є - арешт майна ДТГО «Південно-західна залізниця» накладений державним виконавчим Відділу примусового виконання рішень Департаменту державної виконавчої служби за виконавчим документом №761/22804/15-ц виданим 17.09.2015, що у відповідності до Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» унеможливорює реєстрацію нерухомого майна.

Таблиця 2.21 - Стан виконання планів-графіків з переоформлення (оформлення) правовстановлюючих документів на об'єкти нерухомості підприємства

ТУ	Загальна кількість нерухомого майна яке підлягає реєстрації			Переоформлено на АТ станом на 01.01.2020р.			За 2019р.			Залишилось переоформити на АТ станом на 01.01.2020р.			Необхідно виготовити технічну документацію/здійснити розрахунок частки у зв'язку з поділом ОНМ, що входять до статутного капіталу та закріплені на праві господарського відання	Виготовлено технічну документацію/здійснено розрахунок частки у зв'язку з поділом ОНМ, що входять до статутного капіталу та закріплені на праві господарського відання/ в роботі
				Увійшло до статутного капіталу АТ	В господарському віданні	Всього	Увійшло до статутного капіталу АТ	В господарському віданні	Всього	Увійшло до статутного капіталу АТ	В господарському віданні	Всього		
Київ	1309	176	1485	348	39	387	344	38	382	961	137	1098		

Також державні реєстратори відповідно до Закону вимагають оригінали передавальних актів та витяги з них завірені печаткою юридичної особи АТ «Укрзалізниця».

Багатоступеневий механізм зазначений в правовстановлюючих документах по переходу права власності від Міністерства транспорту та зв'язку України, Міністерства Інфраструктури України до Акціонерного товариства «Українська Залізниця», розпорядником майна якого є Кабінет Міністрів України. Зазначений механізм переходу права власності викликає сумніви у державних реєстраторів, щодо реєстрації майна.

Частково затримка в переоформленні свідоцтво про право власності на АТ «Укрзалізниця» викликана необхідністю виготовити технічну документацію/здійснити розрахунок частки у зв'язку з поділом ОНМ, що входять до статутного капіталу та закріплені на праві господарського відання. Такі документи потребують виготовлення нової технічної документації. Наразі оформляються свідоцтва права власності на 5 об'єктів.

2.3 Аналіз доходів, витрат і формування чистого прибутку ВСП «Київське територіальне управління» філії ЦБМРЕБС АТ «Українська залізниця»

Проаналізуємо формування і розподіл фінансових результатів підприємства. За 2019 рік по Київському ТУ загальні доходи склали 44928 тис. грн. при плані 33191 тис. грн. (135,4%)

Таблиця 2.22- Аналіз доходів підприємства за видами діяльності у 2019 році, тис.грн.

Показники (факт)	Факт 2019 рік	План 2019 рік	% виконання
Доходи у т.ч.	44928	33191	135,4
-підсобно-допоміжна діяльність, в т. ч	24793	22831	108,6
- централізоване водопостачання та водовідведення	17021	н/д	-
- реалізація послуг допоміжної діяльності	7772	н/д	-
- іншої операційної діяльності	15138	9572	158,1
- інші фінансові доходи	16	20	80,0
- інші доходи	4981	768	648,6

Отже, підсобно-допоміжна діяльність – доходи при плані 22831 тис. грн. склали 24793 тис. грн. (108,6%). Інша операційна діяльність – доходи складають 15138 тис. грн. при плані 9572 тис. грн. (158,1%). Інші (фінансові доходи, інші доходи) – доходи складають 4997 тис. грн. при плані 788 тис. грн. (634,1%).

Тепер доцільно виконати аналіз витрат за видами діяльності.

За 2019 рік загальні витрати склали 213949 тис. грн. при плані 220673 тис. грн. (-6724 тис. грн./ 97,0%). До минулого року зменшились на 14488 тис. грн. (93,7%). Витрати склали 128815 тис. грн. при плані 154936 тис. грн (83,1%), в тому числі по елементах витрат:

Таблиця 2.23 - Витрати підприємства за 2019 рік по перевезенню, тис.грн.

Найменування елементу витрат	Витрати
Фонд оплати праці	49122
Відрахування на соціальні заходи	10409
Матеріали	14058
Паливо	2350
Електроенергія	4611
Амортизація	43582
Інші	4683
Разом	128815
в тому числі передані витрати	1408

По утриманню та експлуатації об'єктів інфраструктури (послуги водопостачання та водовідведення «на сторону» + для залізничних підприємств) збитковий результат в розмірі - 29321 тис. грн. виник за рахунок того, що тарифи для населення та інших споживачів установлені нижчі за собівартість наданих послуг.

Таблиця 2.24 - Утримання та експлуатація об'єктів інфраструктури, зокрема води стороннім споживачам та залізничним у 2018-2019 рр., тис. грн.

Підрозділ	2018 р.			2019 р.		
	Доходи	Витрати	Фін. результат	Доходи	Витрати	Фін. результат
Київ	19007	44268	-25261	17021	46342	-29321

Наразі нові тарифи на послуги знаходяться на розгляді в НКРЕКП, очікується їх погодження (орієнтовно – з лютого 2020р.). При плані 22831 тис. грн. доходи за 2019р. складають 24793 тис. грн.(108,6%). При плані 38062 тис. грн. витрати складають 52045 тис. грн. (136,7%).

Основні причини перевищення витрат від ПДД: збільшення вартості утримання господарства водопостачання, де наразі тариф складає 7.36 грн/м3 при собівартості в середньому 17,61 грн., що більше тарифу в 2,4 рази. Збільшення вартості закупленої води та стоків, комунальних послуг наданих сторонніми постачальниками.

Прибуток від реалізації підсобно-допоміжної діяльності 2069 тис. грн., в т.ч. по інших видах робіт прибуток складає 2069 тис. грн. (табл. 2.25).

Таблиця 2.25 - Реалізація підприємством послуг підсобно-допоміжної діяльності у 2019 році, тис. грн.

<i>Реалізація послуг підсобно-допоміжної діяльності за 2019 р.</i>	
Доходи	7 772
Витрати	5703
Прибуток	2069
% рентабельності стороннім замовникам	36,2
<i>Промислове виробництво</i>	
Доходи	-
Витрати	-
Прибуток	-
% рентабельності стороннім замовникам	-
<i>Будівельно-монтажні роботи стороннім замовникам не проводились за відсутністю попиту</i>	
<i>Інші</i>	
Доходи	7 772
Витрати	5703
Прибуток	2069
% рентабельності стороннім замовникам	36,2

Таблиця 2.26 - Витрати підприємства у 2019 році від реалізації послуг, в тому числі по елементах, тис. грн.

Показники	Витрати
Всього в т.ч.	5703
Фонд оплати праці	18193
Нарахування	3638
Матеріали	37095
Паливо	9089
Електроенергія	1664
Амортизація	9885
інші витрати	-73861

До реалізації послуг входять: послуги автотранспорту та автокранів; послуги з реклами; установка водомірів (пломбування лічильників, видача технічних умов, врізання в залізничні мережі); опалення та гаряча вода, інші комунальні послуги; послуги орендарям тощо.

Таблиця 2.27 - Утримання підприємством котелень за 2019 р., тис.грн.

№ п/ п	Підрозді ли	Витрати, в тому числі:								Витрати	Доходи	Фінан- совий результ ат
		ФОП	нара хува ння	мат еріа ли	паливо	електрое нергія	аморти зація	інші витрати				
1	Київ (4котельні)	546	117	1	2399	273	423	19,7	охор. 5,8 авт.-13,9	3778,7	2945,0	-833,7

Інша операційна діяльність – за 2019 рік доходи складають 15138 тис. грн. при плані 9572 тис. грн. (158,1%), до минулого року збільшені на 19,0%. Витрати складають 31833 тис. грн. при плані 26158 тис. грн. (121,7%), до минулого року зменшені на 4,8%. Збиток становить -16695 тис. грн. при плані збитку -16586 тис. грн. (100,7%).

Основна причина перевищення витрат - утримання оздоровчих та культурних закладів, житлового фонду, гуртожитків та інших витрат: резерв сумнівних боргів, втрати від знецінення запасів, матеріальна допомога непрацюючим тощо.

По Київському ТУ кількість житлових будинків складає 126 од. (1280 квартир). Загальна кількість проживаючих – 3473 чол. Площа житлового фонду станом на 31.12.2020р. – 83,33 тис. м². Доходи 7240 тис. грн. Витрати 19231 тис. грн.

Таблиця 2.28 - Витрати підприємства у 2019 році по житловому господарству, в т.ч. по елементах

Підрозділ	Всього витрати	Фонд оплати праці	Відрахування	Матеріали	Паливо	Опалення	Електроенергія	Амортизація	Інші	в т.ч.	
										Ремонт осн. засобів	Вода
Київ	19231	2493	547	10		1951	1076	6904	6250	121	4732,8
В % відношенні до загальних витрат											
%	100	13,0	2,8	-	-	10,1	5,6	35,9	32,6	0,6	24,6

Основні причини збитків – відсутність законодавчих актів, які б дозволяли включати амортизацію в вартість утримання житлових будинків (6904 тис. грн.) і вартість електроенергії, яку виставляє філія ЦУП, однакова для всіх категорій споживачів (Київське ТУ змушене виставляти населенню електроенергію по тарифам, які затверджені НКРЕКП, і брати різницю (збитки) на себе, тобто не отримує доходи в розмірі 355 тис. грн.). Дебіторська заборгованість становить 2351 тис. грн.

По Київському ТУ кількість гуртожитків станом на 01.10.2019 р. – 6 (вул.. Чорновола 3, 4, 6, 32, вул.. Молодіжна (Піонерська), 6 м. Вишневе; пров. Вокзальний 14а м. Чернігів), загальною площею – 4,9 тис. м². Кількість ліжко-місць – 380 од. Обслуговуючий персонал - 5 чол.

Таблиця 2.29 - Витрати підприємства на гуртожитки за 2019 рік, тис.грн.

Показник	2019 рік
Доходи	1981
Витрати	3852
Прибуток	-1871

В основному витрати складаються з витрат по амортизації, яка не врахована в тарифі (186 тис. грн.); витрат на електроенергію, які не покривається платою мешканців, в зв'язку з тим, що вартість електроенергії виставляється ТУ по загальному тарифу, як по залізничному підприємству (недоотримано доходів 793 тис. грн.), а не як населенню та витрат на виконання ремонтних робіт і тех. обслуговування (276 тис. грн.). Дебіторська заборгованість становить 353 тис. грн.

Таблиця 2.30 - Витрати на гуртожитки по елементах витрат

Підрозділ	Всього витрати	Фонд оплати праці	Відрахування	Матеріали	Паливо	Опалення	Електроенергія	Амортизація	Інші	в т.ч.	
										Ремонт осн. засобів	Вода /тех. обсл. уг.
Київ	3852	473	83	3	75	777	1393	186	862	276	416,7
В % відношенні до загальних витрат											
%	100	12,3	2,2	-	1,9	20,2	36,2	4,8	22,4	7,2	10,8

Київське ТУ - гуртожиток розташований за адресою: пров.Вокзальний,14А, м. Чернігов - готується пакет документів, згода Чернігівської міської ради від 28.09.2004 року;

- гуртожитки по вул. Чорновола, 2,4,6,32 та повул.Молодіжній,6 м.Вишневе-ведуться перемови з місцевими органами влади щодо передачі

Станом на 01.01.2020. на балансі Київського ТУ обліковується 6 об'єктів соціальної сфери, в тому числі: культурного призначення – 2, спортивного – 3 (Спортивний комплекс стадіону "Локомотив", м. Київ, пров. Стадіонний, 10/2 переданий на баланс ФСК "Локомотив" РФ ПЗЗ з 01.08.2019р., але послуги теплопостачання для нього сплачуються Київським ТУ і їх вартість передається по авізо), оздоровчого призначення.

По базі відпочинку "Остер" кількість будинків становить 78 од., площа будівель 2,3 тис. м² з загальною кількістю місць 252 од. Постійний штат-5 чол. Додатковий – 5 чол.

Таблиця 2.31 - Об'єкти соціальної сфери на балансі Київського ТУ

Показник	2019 рік
Доходи	546
Витрати	1520
Прибуток	-974

По спортивним закладам всі витрати, крім амортизації по недіючому плавальному басейну, передаються по авізо ВП «Фізкультурно-спортивний клуб «Локомотив» РФ ПЗЗ. Клуб ст. Ніжин: чисельність працівників становить 5 чол., витрати складають 538 тис. грн., в т. ч.: ФОП – 426 тис. грн., відрахування – 94 тис. грн., амортизація – 69 тис. грн., інші – -51 тис. грн. Доходи - 1 тис. грн., збиток -537 тис. грн.

Таблиця 2.32 - Витрати підприємства по оздоровчим та спортивно-культурним закладам за елементами, тис. грн.

Підро зділ	Всього вит- рати	Фонд оплати праці	Відрахува ння	Матеріали	Паливо	Опалення	Електро енергія	Аморти зація	Інші	в т.ч.	
										Ремонт осн. засобів	Вода
Київ	1520	874	194	10		124	639	1901	- 2222	159	-

Комунальне господарство на балансі Київського ТУ відсутнє.

Фінансовий результат від звичайної діяльності підприємства можна охарактеризувати так: при плані збитків -187482 тис. грн. фактичні збитки склали -169021 тис. грн. (90,2%). Доходи підприємства за 2019 рік складають 44928 тис. грн., витрати - 213949 тис. грн.

За допомогою табл. 2.33 можна проаналізувати перевищення виконання над планами за рахунок реконструкції пасажирської платформи з п.Видубичі – на 10200 тис. грн.; реконструкції оглядових каналів №2 та №3 цеху ТО-3 моторвагонного депо Фастів на вул.Галафєєва, 1 в м.Фастів Київської обл. – на

3100 тис. грн.; капітального ремонту адміністративно-побутової будівлі по вул.Санаторна, 12/1 в м.Києві – на 2400 тис. грн.

Таблиця 2.33 - Характеристика оздоровчих та спортивно-культурних закладів підприємства

№ п.п	Назва закладу (об'єкту)	Адреса	За яким підрозділом закріплено	Площа земельної ділянки, га	Кількість будівель закладу (об'єкту)	Площа будівель, кв. м
	Всього (без спортивного комплексу):	6 одиниць	ТУ	8,532	89	4387,61
	Оздоровчі	3		4,11	76	2256,66
1	база відпочинку "Остер"	Чернігівська обл. Козелецький район м.Остер, вул.,Пекура, 63	Київське ТУ	4,11	76 (7 споруд)	2256,66
	Спортивні всього	3		3,367	10	1509,75
1	стадіон "Локомотив"	м.Київ, бульвар Чоколівський,38	Київське ТУ	0,853	1 (7 споруд)	217,7
2	спортивна база "Локомотив"	м.Київ, вул.Паркова дорога, 20	Київське ТУ	2,059	8 (9 споруд)	1041,95
3	плавальний басейн	м.Київ, вул.Уманська, 47-а	Київське ТУ	0,455	1 (1 споруда)	250,1
4	спортивний комплекс (передано на баланс РФ ПЗЗ з 01.08.19р.	м.Київ, пров. Стадіонний, 10/2	Київське ТУ	2,06	2 (3 споруд)	1177,2
	Культурно-освітні всього	2		1,055	3	621,2
1	Клуб	Чернігівська обл. м.Ніжин, вул.Шевченка, 168	Київське ТУ	0,595	3 (1 споруда)	621,2
2	парк відпочинку	м.Козятин вул. Привокзальна	Київське ТУ	0,46	-	-

Щодо фінансового результату від звичайної діяльності до оподаткування, то слід зазначити, що по паливу цей показник не збігається з планом у менший бік – 77,9 %, інші витрати недовиконані на 59,9%. Спостерігаємо перевиконання плану по матеріалах – 141,4 % та фонду оплати праці – 100,8 %.

Таблиця 2.34 - Фінансовий результат підприємства від звичайної діяльності, в тому числі за елементами операційних витрат у 2019 році, тис. грн.

Найменування елементу витрат	Факт	План	% виконання
ФОП	90225	89 527	100,8
Відрахування на соціальні заходи	18741	18 801	99,7
Матеріали	53656	37 940	141,4
Паливо	11526	14 791	77,9
Електроенергія	17067	17 099	99,8
Амортизація	65687	67 828	96,8
Інші	-43359	-25988	59,9
Разом	213543	219997	97,1

Незавершене виробництво та будівництво станом на 01.01.2020 року по Київському ТУ складає 2497,0 тис. грн. (табл. 2.35).

Таблиця 2.35 - Незавершене виробництво та будівництво

№ п / п	Найменування об'єкту	Наявність в плані, тис.грн.	Сума незавер. буд-ва,
	Київське ТУ		2497
1	Реконструкція високої парної берегової пасажирської платформи з.п.Квітневе	1000	1341
2	Реконструкція пасажирської платформи з.п.Видубичі		282
3	Технічне переоснащення (модернізація) системи електричного живлення артезіанської свердловини водозабору "камянка" Шепетівського району Хмельницької області (розробка ПКД)	50	41
4	Реконструкція (модернізація) складу цементу на 720 т за адресою: м.Київ, вул.Качалова, 5	н/д	819
5	Технічне переоснащення адмінбудівлі ДН-2 ст.Козятин з облаштуванням системою блискавкозахисту за адресою: Вінницька область, м.Козятин, вул.Васьковського, 8 (проектні роботи)	н/д	14

Щодо реконструкції високої парної берегової пасажирської платформи з.п.Квітневе, це - перехідний об'єкт з 2018р., витрати будуть перенесені на вартість ОФ після введення в експлуатацію. Стосовно реконструкції

пасажирської платформи з.п. Видубичі, роботи, які ще не пройшли експертизу і не передбачені існуючою ПКД. Будуть прийняті після оформлення на них ПКД. З приводу технічного переоснащення (модернізації) системи електричного живлення артезіанської свердловини водозабору «кам'янка» Шепетівського району Хмельницької області (розробка ПКД), вартість ПКД, на 2020р. в планах передбачений монтаж частотних перетворювачів, після цього вартість буде повністю переведена на вартість обладнання. Реконструкція (модернізація) складу цементу на 720 т за адресою: м.Київ, вул.Качалова, 5 - після закінчення монтажу обладнання буде взяте на облік ОФ. Технічне переоснащення адмінбудівлі ДН-2 ст.Козятин з облаштуванням системою блискавкозахисту за адресою: Вінницька область, м.Козятин, вул.Васьковського, 8 (проектні роботи) – ці проектні роботи, будуть передані по закінченню монтажу.

Таблиця 2.36 - Витрати підприємства на сировину та матеріали у 2018-2019 рр., тис. грн.

Підрозділ	Звіт 2018 р.	План	Звіт 2019 р.	У % до плану	У % до 2018 року
Київ	47828	37940	53656	141,4	112,2

Таким чином, проведений аналіз свідчить, що підприємство стабільно функціонує, але має низку проблем, що говорить про необхідність розробки низки заходів стосовно покращенню фінансових результатів підприємства.

Висновки до розділу 2

У другому розділі магістерської роботи було проаналізовано фінансово-економічні показники виробничого підрозділу «Київське територіальне управління» філії «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд» публічного акціонерного товариства «Українська залізниця».

Слід зазначити, що за період, що аналізувався у магістерській роботі, доходи підприємства значно збільшились: підсобно-допоміжна діяльність –

доходи при плані 22831 тис. грн. склали 24793 тис. грн. (108,6%). Інша операційна діяльність – доходи складають 15138 тис. грн. при плані 9572 тис. грн. (158,1%). Інші (фінансові доходи, інші доходи) – доходи складають 4997 тис. грн. при плані 788 тис. грн. (634,1%).

В свою чергу витрати підприємства скоротились. За 2019 рік загальні витрати склали 213949 тис. грн. при плані 220673 тис. грн. (-6724 тис. грн./97,0%). До минулого року зменшились на 14488 тис. грн. (93,7%). Витрати склали 128815 тис. грн. при плані 154936 тис. грн (83,1%).

У процесі роботи було виявлено, що підприємство стабільно функціонує, проте має ряд проблем. Значна частина майна підприємства потребує оновлення. Також варто не забувати, що воно є дотаційним, тобто часто фінансовий залежить від стану АТ «Укрзалізниця». В свою чергу «Укрзалізниця» є державним підприємством та монополістом, відповідно на стан даних структур сильно впливає кон'юнктура фінансово-економічного розвитку України.

Підприємству варто провести низку заходів зі збільшення продуктивності та скорочення витрат, а також оптимізації ремонтних робіт.

РОЗДІЛ 3

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ВСП «КИЇВСЬКЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ» ФІЛІЇ ЦБМРЕБС АТ «УКРАЇНСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ»

3.1 Механізм бюджетування ВСП «Київське територіальне управління» філії ЦБМРЕБС АТ «Українська залізниця»

Велике значення для управління фінансів на підприємстві має бюджетування. Створення сучасної та ефективної системи бюджетування є одним з ключових елементів фінансового контролю на підприємстві.

У контексті підприємств під бюджетом розуміється короткостроковий план, в якому відображається розподіл ресурсів. Вичерпну дефініцію цього інструменту фінансового управління було дано ще в 19 ст. Під бюджетом розумівся попередній кошторис, який перед початком планового періоду дає інформацію про очікувані надходження і видатки, рух капіталу та всі результати ділової активності підприємства.

Згідно із сучасними трактуваннями, бюджет — це сума коштів, які є в розпорядженні для виконання визначених функцій та проведення певних заходів у рамках загального планування підприємства. Він може складатися у формі заданих показників, яких слід дотримуватися у плановому періоді[42]. Наприклад, для підприємства в цілому чи для окремого структурного підрозділу доводиться бюджет витрат (чи статті витрат), якого він повинен дотримуватися. Конкретні джерела покриття витрат при цьому не вказуються. Досить часто бюджет складається у формі каталогу заходів, які слід здійснити в плановому періоді; при цьому наводиться обсяг коштів, які виділені для реалізації цих заходів. Водночас є тип бюджетів, в яких поряд з напрямками використання ресурсів відображаються джерела покриття витрат [19].

У бюджеті можуть відображатися як вартісні, так і кількісні показники планового періоду.

Бюджетування - процес складання бюджетів і контролю за їх виконанням. До основних характеристик бюджетування можна віднести:

- короткостроковість (до одного року);
- високий рівень конкретизації;
- внутрішню спрямованість;
- тісну інтеграцію з контролем та аналізом відхилень [42].

У літературі, присвяченій контролінгу, можна зустріти різні підходи до формулювання функцій бюджетування. Їх можна звести до невеликого списку основних функцій[41].:

1. функція регулювання фінансових компетенцій (визначення потреби у фінансових ресурсах, необхідних для досягнення поставлених цілей окремими підрозділами підприємства);
2. функція прогнозування (в бюджетах знаходять свій фінансовий вираз майбутні операції підприємства);
3. функція координації (наявні та мобілізовані фінансові ресурси повинні спрямовуватися на досягнення цілей, визначених у стратегії розвитку підприємства);
4. функція мотивації (виконання бюджетних показників є критерієм ефективності діяльності окремих осіб, структурних підрозділів тощо).

Важливою складовою бюджетування є планування, яке власне й розкривається в бюджетах. Часто поняття «бюджетування» та «планування» вживаються як синоніми, але їх слід розрізняти: бюджетування зорієнтоване в основному на фіксацію та координацію показників у короткостроковому періоді, а планування — на прогнозування шляхів і засобів досягнення поставлених цілей як у коротко-, так і довгостроковій перспективі [23].

Фінансовий план виконує два основні завдання:

- 1) він є фінансовим прогнозом, який надає випереджаючу інформацію про розвиток грошових надходжень і видатків у майбутньому;
- 2) його можна розглядати як фінансовий бюджет, в якому відображаються задані показники.

Процес бюджетування на майбутній рік починається з вибірки та розрахунку центральною службою контролінгу основних цільових показників монетарного характеру, які впливають зі стратегічного плану [23]. Після цього готується так звана бюджетна резолюція або лист з планування, в якому окреслюються основні орієнтири діяльності підприємства в бюджетному році в розрізі окремих сфер і параметрів діяльності. В листі акцентується увага на основних факторах зовнішнього впливу, доводяться монетарні цілі на бюджетний рік та загальні рекомендації щодо їх досягнення. Етапи бюджетування на підприємстві:

1. Розробка стратегічних цілей;
2. Оформлення бюджетної резолюції;
3. Розробка спеціальних первинних форм, за якими буде проводитись збір інформації;
4. Заповнення первинних форм і направлення їх до відділу контролінгу;
5. Розробка фінансових прогнозів, аналіз альтернатив;
6. Оптимальне поєднання наявних альтернатив;
7. Координація показників різних бюджетів;
8. Фіксація узгоджених показників у конкретних бюджетах;
9. Затвердження бюджетних показників і доведення бюджетів до виконання;
10. Визначення відхилень фактичних показників від планових, аналіз причин відхилення;
11. Звіт про результати виконання бюджету;
12. Коригування планів відповідно до рекомендацій, що містяться в звітах.

Чіткого характеру бюджету план набуває лише після оцінки та коригування прогнозних показників. Отже, можна стверджувати, що прогнозування та планування первинні, а бюджетування — вторинне.

Проміжною ланкою між прогнозними розрахунками і кінцевим бюджетом є процес узгодження наявних альтернатив таким чином, щоб верхня межа

грошових видатків у плановому періоді не перевищувала нижньої межі грошових надходжень.

Після аналізу наявних альтернатив проводиться робота із збалансування планів, їх координації та фіксації узгоджених показників у бюджетах. Таким чином, у процесі бюджетування забезпечується логічний зв'язок між показниками, які надходять «знизу», та узгодження з розрахунками, що доводяться «згори». Так звану сервісну функцію при цьому виконують служби контролінгу.

Як уже зазначалося, невід'ємні складові бюджетування — це бюджетний контроль і звітування, що виступають основою для коригування планів і діяльності.

Варто виділити основні принципи бюджетування без яких даний процес не може бути проведений ефективно.

Основні принципи бюджетування:

- принцип повноти: всі операції підприємства, що призводять до надходжень чи виплат грошових коштів, а також впливають на його фінансові результати, повинні бути відображені в бюджеті;
- принцип координації означає, що бюджети окремих центрів прибутковості, затрат, структурних підрозділів тощо повинні складатися з урахуванням можливості їх зведення в єдиний консолідований бюджет; окрім цього, слід узгоджувати стратегічні цілі з показниками довгострокових планів і короткострокових бюджетів;
- принцип централізації передбачає, що бюджетування є важливим інструментом фінансового управління підприємством, яке повинно здійснюватися з єдиного центру, а отже, всі грошові надходження (в т. ч. позичкові ресурси) повинні служити для покриття всіх вихідних грошових потоків;
- принцип спеціалізації бюджетів вимагає, щоб грошові надходження та виплати відображалися відповідно до їх видів і джерел виникнення, завдяки чому

можна проконтролювати рух грошових коштів у розрізі окремих центрів прибутковості та відповідальності;

- принцип періодичності бюджетування означає, що бюджети повинні ділитися на окремі періоди, тривалість яких визначається специфікою організації фінансової діяльності підприємства (щоденні бюджети, щодакдні, тижневі, на місяць, квартал тощо);

- принцип прозорості передбачає, що бюджети повинні складатися таким чином, щоб усі задіяні в їх виконанні особи чітко уявляли завдання, які перед ними ставляться, та мали стимули до їх виконання;

- принцип точності: всі операції та результуючі з них грошові надходження і виплати повинні базуватися на реальних прогнозах;

- принцип декомпозиції полягає в тому, що кожний бюджет нижчого рівня є деталізацією бюджету більш високого рівня, тобто бюджети цехів є «вкладеними» у зведений бюджет виробництва, часткові бюджети в розрізі статей затрат конкретизують бюджет виробництва тощо [42].

Важливим аспектом в даному плані буде розрахунок ймовірності банкрутства підприємства [60]. Очевидно, даний показник буде не втішним, адже дотаційне підприємство навряд чи буде в змозі самостійно вберегти себе від банкрутства. Проте, даний розрахунок має місце, оскільки дає можливість зрозуміти, на скільки збільшилась ефективність управління фінансами на підприємстві.

Для розрахунку даного показника можна використати п'ятифакторну модель Альтмана [17].

Вона має наступний вигляд:

$$Z = 0,717X_1 + 0,847X_2 + 3,107X_3 + 0,42X_4 + 0,995X_5 \quad (3.1)$$

де X_1 – власний оборотний капітал/ всього активів;

X_2 – нерозподілений прибуток/ всього активів;

X_3 – прибуток до виплати відсотків/ всього активів;

X_4 – власний капітал/ зобов'язання;

X_5 – чистий дохід/ всього активів.

Отже, розрахуємо ймовірність банкрутства підприємства у 2020 році.

$$X_1 = \frac{(\phi.1,p.1195 - p.1695)}{\phi.1,p.1300}, \quad (3.2)$$

$$X_2 = \frac{\phi.2,p.2350(2355)}{\phi.1,p.1300}, \quad (3.3)$$

$$X_3 = \frac{\phi.2,p.2290(2295)}{\phi.1,p.1300}, \quad (3.4)$$

$$X_4 = \frac{\phi.1,p.1495}{(\phi.1,p.1595 + p.1695)}, \quad (3.5)$$

$$X_5 = \frac{\phi.2,p.2000}{\phi.1,p.1300} \quad (3.6)$$

Таблиця 3.1 – Розрахунок ймовірності банкрутства підприємства

Критерій	Розрахунок
X1	121803-1536146/1436328= -0,98469361
X2	169021/1436328= 0,11767577
X3	169021/1436328= 0,11767577
X4	24793/1436328= 0,01726138
X5	24793/1436328= 0,01726138
Z	-0,70602532+0,09967138+0,36561862+0,02974978+0,01717507=- 0,19381047

Отже, $Z = - 0,19381047$. Тепер необхідно розглянути шкалу стану підприємства.

Таблиця 3.2 - Шкала визначення стану підприємства за моделлю Е.Альтмана

Розраховані значення критерію (індексу)	Ймовірність банкрутства
1,8	Дуже висока
1,81-2,6	Висока

Продовження таблиці 3.2

2,61-2,9	Низька
2,91-3,0	Дуже низька

Як можна помітити з розрахунку, ймовірність банкрутства підприємства надвисока.

Можна зробити висновок, що головною проблемою в даному випадку є оборотні активи. Вони не покривають зобов'язання підприємства. Проте, оскільки підприємство є дотаційним, воно може собі дозволити це. Крім того з балансу стає очевидною позитивна тенденція щодо покращення в цьому аспекті управління фінансами. Оборотні активи зросли майже вдвічі за звітній період. Керівництво підприємства, очевидно, шукає способи раціонального використання наявних засобів та ресурсів для виконання поставлених перед ним задач.

Якщо придивитися до фінансової звітності за минулий рік, то можна побачити різні тенденції.

Таблиця 3.3 - Детальний звіт про фінансові результати підприємства за 2019 рік, тис. грн.

Показники	за 2019 рік.		Відхилення	
	план	звіт	+/-	% питома вага
Чистий фінансовий результат (прибуток +, збиток -), у т.ч.:	-187 482	-169 021	18 461	100,0%
від перевезень	-154 936	-128 815	26 121	141,5%
від допоміжного виробництва	-15 231	-27 252	-12 021	-65,1%
- Централізоване водопостачання та водовідведення	-18 000	-29 321	-11 321	-61,3%
- Реалізація послуг допоміжної діяльності:	2 769	2 069	-700	-3,8%
- Промислове виробництво	0	0	0	
- Торгівля	0	0	0	
- Громадське харчування	0	0	0	
- Будівельн-монтажні роботи	0	0	0	
- Інші види діяльності	2 769	2 069	-700	-3,8%
від іншої операційної діяльності:	-16 586	-16 695	-109	-0,6%

Продовження таблиці 3.3

із них: Утримання закладів оздоровчого та спортивно-культурного характеру	113	-974	-1 087	-5,9%
Житлово-комунальне господарство	-18 676	-13 862	4 814	26,1%
від іншої фінансової діяльності	-1 227	-1 240	-13	-0,1%
від іншої діяльності	498	4 981	4 483	24,3%
Фінансовий результат до оподаткування	-187 482	-169 021	18 461	100,0%
Податок на прибуток від звичайної діяльності	0	0	0	

Збиток за минулий рік значно скоротився. Значно скоротились витрати на перевезення: 26121 тис. грн. Це є позитивною тенденцією, хоча частково вона може бути викликана нинішньою пандемією. Залізниця в певний період скоротила перевезення, тому і витрати також зазнали скорочення.

Складемо бюджет доходів підприємства на 2021 р. (табл. 3.4).

Таблиця 3.4 – Бюджет доходів підприємства на 2021 р., тис. грн.

Показники	2021	В т.ч. по кварталах			
		1 (січень, лютий, березень)	2 (квітень, травень, червень)	3 (липень, серпень, вересень)	4 (жовтень, листопад, грудень)
Чистий дохід від реалізації продукції	22 831	5 745	5 635	5 278	6 173
Доходи від перевезень	-	-	-	-	-
Допоміжне виробництво	22 831	5 745	5 635	5 278	6 173
Інші операційні доходи	9 572	1 422	2 559	4 454	1 137
Інші фінансові доходи	20	5	5	5	5
Інші доходи	768	14	152	327	275
Доходи від участі в капіталі	0	0	0	0	0
Усього доходів	33 191	7 186	3 351	10 064	7 590

Згідно з бюджетом, за 2021 загальні доходи складуть 33191 тис. грн. З них основну частину складуть доходи від допоміжного виробництва – 22831 тис. грн. Інші операційні доходи складуть 9572 тис. грн. Інші фінансові доходи – 20 тис.

грн. Інші доходи – 768 тис. грн. Найбільше доходів припадає на 3 квартал – 10064 тис. грн.

Стосовно витрат, варто звернути особливу увагу на те, що дане підприємство є по суті дотаційним. Являючись частиною Укрзалізниці, воно отримує фінансування безпосередньо від неї. Тобто у своїй діяльності, Київське ТУ не зобов'язане ставити за основну мету скорочення витрат чи збільшення доходів. Тим не менш скорочення витрат є важливою частиною управління фінансів будь-якого підприємства.

Таблиця 3.5 – Бюджет витрат підприємства на 2021 р., тис. грн.

Показники	2021	В т.ч. по кварталах			
		1 (січень, лютий, березень)	2 (квітень, травень, червень)	3 (липень, серпень, вересень)	4 (жовтень, листопад, грудень)
Витрати від перевезень	154 936	33 730	36 797	41 395	43 014
Допоміжне виробництво	38 062	9 888	9 888	8 365	9 921
Собівартість реалізованої продукції	192 348	43 462	46 496	49 611	52 779
Адміністративні витрати	650	156	189	149	156
Витрати на збут	0	0	0	0	0
Інші операційні витрати	26 158	7 545	8 804	5 686	4 123
Фінансові витрати	1 247	0	609	312	326
Інші витрати	270	16	48	133	73
Податок на прибуток від звичайної діяльності	0	0	0	0	0
Витрати від участі в капіталі	0	0	0	0	0
Усього витрати	220 673	51 179	56 146	55 891	57 457
Чистий прибуток (збиток)	-187 482	-43 993	-47 795	-45 827	-49 867
Елементи операційних витрат, всього:	219 997	51 778	51 437	56 405	60 377
Матеріальні затрати	69 830	16 422	13 548	20 082	19 778

Продовження таблиці 3.5

витрати на сировину й основні матеріали	37 940	6 970	7 731	13 945	9 294
витрати на паливо та енергію	31 890	9 452	5 817	6 137	10 484
витрати на паливо	14 791	4 437	2 663	2 809	4 882
витрати та електроенергію	17 099	5 015	3 154	3 328	5 602
Витрати на оплату праці	89 527	21 405	22 257	23 694	22 171
Відрахування на соціальні заходи	18 801	4 517	4 853	4 895	4 535
Амортизація	67 828	16 367	16 071	18 161	17 229
Інші операційні витрати	-25 988	-6 933	-5 292	-10 428	-3 336

За планом у 2021 р. збиток підприємства складе -187482 тис.грн. Загальні витрати складуть 220673 тис.грн. Найбільший збиток припадає на 4 квартал: -49867 тис.грн.

В цілому більша частина показників аналогічна плановим показникам за 2019 р. Це пов'язано з тим, що підприємство не є самостійним, а також являється збитковим. За 2019 р. підприємство змогло значно покращити по факту ці показники. Витрати були значно нижчими, а доходи більші за передбачені планом.

3.2 Забезпечення управління логістичними потоками підприємства в умовах кризи у зв'язку з пандемією COVID-19

В останні роки роль логістики в сучасній економіці постійно підвищувалася, що пов'язано з такими тенденціями, як: поділ праці на світовому ринку та подальша спеціалізація країн та регіонів на певних видах продукції; розвиток міжнародних економічних відносин та міжнародної торгівлі; процеси урбанізації та концентрації населення у великих містах, які стали центрами торгівлі та споживання; необхідність ефективного використання обмежених матеріальних ресурсів (виробничих, паливно-мастильних матеріалів та ін.) та зростання продуктивності роботи персоналу; проникнення сучасних

інформаційних технологій як у сферу виробництва, так і у сферу розподілу, обміну та споживання; зростання вимог споживачів на ринку як до якості та ціни, так і до часу доставки, рівня сервісу, точності, максимально можливого врахування їхніх потреб тощо.

Такі глобальні та локальні тенденції у світі та в Україні актуалізували необхідність та розвиток логістики на сучасних підприємствах. У сучасних умовах зростанню рівня актуальності логістики на підприємствах сприяє також введення певних обмежень карантинного характеру, пов'язаних із поширенням коронавірусу COVID-19. У результаті поширення коронавірусу по світі і в Україні було впроваджено певні карантинні обмеження, що неодмінно відобразилися на розвитку як окремих галузей, так і економіки країни загалом (підприємства певних галузей повністю або частково зупинили свою діяльність, такі як підприємства туристичного, готельно-ресторанного бізнесу, сфери розваг, підприємства сфери пасажирських перевезень та багато інших підприємств, які з різних причин не змогли перейти на роботу в мережі Інтернет).

Також із впровадженням заходів та обмежень карантинного характеру змінилися ставлення та вимоги споживачів до продукції та послуг, що надають підприємства, центр уваги споживачів змістився в бік безпечності. Споживачі стали більш обережними у своїй купівельній поведінці на ринку. Водночас більшість підприємств не змогли швидко адаптуватися до змін на ринку, пов'язаних із поширенням коронавірусу, та забезпечити необхідний споживачу продукт з урахуванням запроваджених обмежень. Це вказує на низький рівень гнучкості та адаптивності логістичних систем підприємств та наявність загроз їх існуванню.

Пандемія коронавірусу COVID-19 призвела до різкої трансформації глобальних ланцюжків поставок товарів. Спочатку сплеск епідемії в Китаї призвів до скорочення імпорتنих потоків у напрямку цієї країни. Подальше поширення пандемії на Європейському континенті й у США спричинило зниження товаропотоку в їхньому напрямку. Оговтавшись від хвороби, Китай

почав відновлювати обсяги виробництва й з посиленням апетитом споживати сировинні товари.

Усі ці події вже позначилися на роботі глобальної транспортної інфраструктури. Україна – не виняток. Напрямки експортних потоків продукції українського гірничо-металургійного комплексу в першому кварталі 2020 року цілковито відображають економічну ситуацію, що склалася в світі. Українські металурги й гірничорудні компанії переорієнтували поставки своєї продукції на ринки, де зберігається або відновлюється попит. Зараз це переважно Китай.

У результаті на тлі зниження експорту чорних металів у першому кварталі значно зросло відвантаження залізорудної сировини на зовнішні ринки – на 18,2% у натуральному виразі. Змінився напрям відвантаження, змінився і спосіб доставки: залізниця поступилася місцем портам.

У першому кварталі 2020 року падіння обсягів залізничних вантажоперевезень продовжилося. «Укрзалізниця» скоротила транспортування вантажів на 4,1% – до 73,9 млн т.

За різними видами вантажів ГМК спостерігалася різноспрямована тенденція вантажоперевезень залізничним транспортом. Так, перевезення залізної та марганцевої руд у січні-березні збільшилися на 6,8% – до 20,2 млн т, тоді як чорних металів – знизилися на 3,2% до 5,5 млн т. Перевезення в січні-березні коксу та брухту знизилися на 21,6% – до 1,1 млн т і на 3,4% – до 0,5 млн т відповідно.

Водночас навіть в умовах оголошеної в країні надзвичайної ситуації «Укрзалізниця» працює з вантажами в штатному режимі.

Крім того, покращилися якісні показники логістики – зросла оборотність вагонів, скоротився час перебування вагона під однією вантажною операцією, збільшилися середня швидкість вантажного складу та середньодобовий пробіг локомотива.

До позитивних змін у роботі УЗ можна віднести:

- перегляд формування тарифів для стимулювання попиту на перевезення (на час карантину);
- прискорення реалізації металобрухту;

- перегляд інвестиційної програми для підтримки національних виробників;
- дозвіл щодо вагонних відправок з малодіяльних станцій, зменшення кількості малодіяльних станцій;
- непідвищення плати за власні вагони у контейнерних перевезеннях.

І все ж поточна ситуація призведе до великих проблем для «Укрзалізниці», яка не лише останні кілька місяців перебуває в умовах «кадрової чехарди», а й має серйозні фінансові проблеми. За підсумками I півріччя чистий збиток від 6 до 10 млрд грн. А з 1 липня 2020 року «Укрзалізняця» може запровадити режим чотириденного робочого тижня в разі продовження карантину.

Основне навантаження щодо експорту продукції ГМК і раніше припадало на порти, але зараз значення «морських воріт» зросло ще більше. Морські порти України в січні-березні збільшили вантажообіг на 11,2% – до 41,1 млн. Експортна перевалка вантажів зросла на 10,1% – до 31,7 млн т.

У першому кварталі переробка чорних металів на експорт в українських портах скоротилася на 1,3% – до 4,07 млн т. Зокрема, експорт металопродукату знизився на 6,1% – до 2,4 млн т. Перевалка чавуну зросла на 31,6% – до 675,7 тис. т, металобрухту – знизилася на 52,7%, до 7,4 тис. т.

Так, за перші 24 дні березня середньодобове завантаження у вагони на припортових станціях «Укрзалізниці» збільшилося порівняно з відповідним періодом минулого року у 2,3 рази – до 29,1 тис.т. Щодоби в портах завантажувалася в середньому 551 вагон.

Проте нинішнє керівництво Адміністрації морських портів поки що налаштоване цілком оптимістично. За даними на 27 квітня, вантажопереробка порівняно з відповідним періодом минулого року зросла на 11%, при цьому у квітні – на 8%. За прогнозами портових операторів, за підсумками 2020 року переробка вантажів може зрости на 4%.

Слід зазначити, що галузеві асоціації провідних галузей промисловості та АПК просять Кабмін знизити портові збори на 20% і зменшити норму відрахування чистого прибутку АМПУ до бюджету з 90% до 30% з 1 червня 2020 року. Ці заходи дадуть

змогу поліпшити умови роботи для вітчизняних виробників та підвищити їхню конкурентоспроможність, а також сприятимуть інвестиціям у модернізацію портової інфраструктури на рівні 1,5 млрд грн на рік.

Проблемною зоною залишається припортова залізнична інфраструктура. Зараз, у не сезон перевезень зернових, залізниця загалом справляється з навантаженням – місце зернових зайняла руда. Якщо ж не вирішити проблему «вузьких» місць біля портів, то знову трапиться ситуація кінця 2019 року, коли масштабно здійснювалися вантажоперевезення зернових, тоді як інші вантажі везли за залишковим принципом.

У Мінінфраструктури вважають за необхідне розвивати припортову інфраструктуру, але поки що не визначені джерела фінансування.

В АТ «Укрзалізниця» вже визначено необхідні капітальні інвестиції в розвиток припортових станцій та очікуваний ефект в частині збільшення обсягу вантажоперевезень:

- «Берегова» – 72 млн грн і 6 млн т/рік;
- «Чорноморська-Порт» – 71 млн грн і 6,3 млн т/рік;
- «Одеса-Порт» – 31 млн грн і 1,3 млн т/рік;
- «Ізмаїл» – 20 млн грн і 1,5 млн т/рік;
- «Жовтнева» – 144 млн грн і 7 млн т/рік;
- «Прибузька» – 20 млн грн і 1,5 млн т/рік;
- «Миколаїв-Вантажний» – 104 млн грн і 6,3 млн т/рік;
- «Херсон-Порт» – 53,5 млн грн і 2 млн т/рік.

На жаль, судячи з усього, «Укрзалізниця» без серйозної державної підтримки сама не впорається з розширенням припортової інфраструктури. Якщо все залишити як є, то влітку-восени поточного року рух до портів знову стоятиме.

Отже, функціонування та розвиток логістичних систем підприємств та їхніх ланцюгів поставок опинилися під впливом наслідків поширення коронавірусу та впровадження карантинних обмежень в Україні та світі. Основними наслідками стали обмеження у переміщенні продукції на глобальному рівні; обмеження різного рівня щодо діяльності підприємств та організацій із виготовлення продукції та надання послуг, що викликало певний

дефіцит на ринках; падіння платоспроможності споживачів та зниження їхньої купівельної активності; зростання вимог до безпечності продукції та щодо доставки. У результаті у підприємств зросли логістичні витрати на фоні загального падіння попиту на більшість їхньої продукції. Як результат, підприємства вимушені розвиватись у двох напрямках: зниження логістичних витрат у більш прогнозованих та стабільних сегментах та формування необхідного рівня гнучкості та адаптивності логістичних систем підприємств та їхніх ланцюгів на інших ринках. Необхідною умовою для виживання та розвитку підприємств в умовах карантинних обмежень є розвиток стратегічного логістичного управління, спрямованого на формування ефективних логістичних стратегій для кожного сегменту ринку, забезпечуючи при цьому як задоволення власних цілей, так і цілей учасників ланцюгів поставок підприємств. При цьому в період дії карантинних обмежень і на майбутнє зростає вагомість складника безпечності у логістичній стратегії продукції та послуг підприємств для споживачів та складника гнучкості.

3.3 Основні напрями підвищення ефективності управління фінансовими результатами ВСП «Київське територіальне управління» філії ЦБМРЕБС АТ «Українська залізниця»

Виходячи з проведеного аналізу, слід наголосити, що підприємство має запровадити низку заходів щодо підвищення ефективності своєї господарської діяльності, а саме:

1. Активізувати роботу по затвердженню економічно обґрунтованих тарифів на 2020 рік. Так, на сьогодні пакет документів щодо цінової політики на водопостачання та водовідведення на розгляді у НКРЕКП. Введення нових тарифів на послуги водопостачання та водовідведення заплановано з 01.02.2020 року.

2. Забезпечити проведення процедури здачі активів в оренду через систему «Прозоро». Провести роботу з потенційними орендарями. Так, АТ "Укрзалізниця" було надано на розгляд 7 пакетів документів на 11 об'єктів для

укладання договорів оренди, 3 з них було повернуто у зв'язку зі зміною положення про розпорядження майном, інші знаходяться на розгляді в АТ.

3. Встановити контроль за своєчасним погашенням дебіторської заборгованості, не допускати її зростання та прострочення. Так, заборгованість на 01.01.2019р. становила 98911 тис. грн., на 01.01.2020р. становить 14576 тис. грн., тобто зменшилася на 85,3%.

4. Забезпечити максимальне освоєння планових коштів по елементу «Інші» (без ремонтів) у поточному році. По ВСП «Київське територіальне управління» філії БМЕС за 2019 рік було доведено по плану забезпечення (без ремонту), що закуповуються за елементом «Інші» у сторонніх організацій в сумі 39644,0 тис. грн., з них укладено договори на загально суму 28435,0 тис. грн. (71,7%), виконання укладених договорів становить 22103,0 тис. грн. (77,7%).

Укладання договорів в повному обсязі не було виконано через довготривалі тендерні процедури. Через необхідність термінової оплати окремих послуг, які були не обхідні для нормального функціонування підприємства, оплату таких послуг доводилося проводити через Комісію з розгляду питань, щодо використання незнижувального щоденного залишку коштів з поточного рахунку філії.

5. Привести середньооблікову чисельність персоналу до кількості, що передбачена контрольними завданнями на 2019 рік. З метою недопущення зростання чисельності працюючих, переглянути технологічні процеси роботи відповідно до обсягів виконуваних робіт.

По Київському ТУ розроблені заходи по доведенню чисельності до планових показників (загальна оптимізація – 49 штатних одиниць): оптимізація у зв'язку з зменшенням обсягу робіт – 6 шт. од.; оптимізація сторожів при введенні відеоспостереження – 2 шт. од.; оптимізація після передачі клубу ст. Ніжин органам місцевого самоврядування або скорочення персоналу – 5 шт. од. (об'єкт передано на баланс Конотопського ТУ); оптимізація після передачі в комунальну власність пунктів водопостачання по ст. Фастів та ст. Шепетівка – 36 шт. од.

6. Не допускати збільшення непродуктивних витрат та вжити заходи щодо їх мінімізації. Так, непродуктивні витрати за 2019 р. по Київському ТУ - 2929 тис.грн., в т. ч.:

- 2434 тис. грн. – резерв сумнівних боргів (обов'язково нараховується як відсоток до дебіторської заборгованості),

- 495 тис. грн. – штраф за порушення господарських договорів (Згідно договору з ТОВ «Д.А. Будснаб» від 23.08.2018 року № УЗ/ЦБМЕС-18385/10, платіжними дорученнями від 16.12.2019 року № 2394863 філією БМЕС заборгованість було перераховано кредиту. 05.12.2019 Печерським районним відділом державної виконавчої служби міста Київ головного територіального управління юстиції у місті Києві в межах зведеного виконавчого провадження № 53314543 до Управління Державної казначейської служби України у Печерському районі м Києва направлено платіжну вимогу на суму 32 692 796,78 грн. призначенням платежу якої є «Примусове списання коштів на підставі ст. 1071 ЦК України та у відповідності до ст. 18, 52, 56 ЗУ «Про виконавче провадження» за зведеним виконавчим провадженням №53314543 з Акціонерного товариства «Українська залізниця» до складу якого зокрема входить виконавче провадження №60747111 про стягнення коштів на користь Товариства з обмеженою відповідальністю «Д.А. БУДСНАБ». Наразі, у зв'язку з подвійною оплатою, на виконавчу службу підготовлено лист щодо повернення вказаної оплати.)

7. Заборонити виконання робіт з капітального будівництва або капітальному ремонту, що не передбачені планами, без затвердження та погодження з філією або отримання тимчасових контрольних завдань. Провести роботу щодо введення в експлуатацію об'єктів завершеного будівництва, а також передбачити в планах майбутніх періодів об'єкти незавершеного будівництва.

8. Провести аналіз наявності дозволів екологічного характеру. У разі провадження діяльності територіальних управлінь без відповідних дозвільних документів провести розбір причин даного порушення, копії протокольних рішень надати до філії. Так, станом на 01.12.2019 року дозволи на викиди

забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел мають необмежений термін дії, так як об'єкти підрозділу належать до третьої групи. П'ять дозволів на викиди мають термін дії по 2021-2025 роки, так як об'єкти підрозділу відносяться до другої групи.

Станом на 10.12.2019 дозволи на спеціальне водокористування по всім пунктам водопостачання в наявності.

Згідно ст. 23 Кодексу України «Про надра» у разі видобутку підземних вод більше 300 м³ на добу підприємством необхідно отримати спеціальний дозвіл на користування ділянкою надр. По ВСП «Київське територіальне управління» таких пунктів водопостачання є три: Дарниця, Шепетівка, Козятин.

По ст. Дарниця забір води на даний час здійснюється з двох артезіанських свердловин, які знаходяться в різних водоносних горизонтах, щоб видобуток води з однієї свердловини не перевищував 300 м³ на добу. У 2019 році для оформлення дозволу відповідно плану «Інші» було укладено договір з ДП «Українська геологічна компанія» № УЗ\ЦБМЕС/19439/ю від 19.08.2019 року на суму 29 315,22 грн., щодо підготовки гідрогеологічних матеріалів для отримання спеціального дозволу на користування надрами по ст. Дарниця, матеріали отримано, але договір не профінансований. Паралельно ведеться робота по переключенню пункту водопостачання до водопровідних мереж ПрАТ АК «Київводоканал» для забезпечення споживачів водопостачанням, при цьому видобування води з власних свердловин здійснюватись не буде та отримання спеціального дозволу на користування ділянкою надр буде не потрібне.

По ст. Шепетівка у 2019 році для оформлення дозволу відповідно плану «Капітальних інвестицій» було проведено закупівлю послуг шляхом застосування процедури відкритих торгів на послуги з розробки розділу «Оцінка впливу на довкілля». Так як переможця філією БМЕС не було вибрано – тендер був скасований. Розробки розділу «Оцінка впливу на довкілля» включена в плани "Інші" на 2020 рік.

По ст. Козятин спеціальний дозвіл на користування ділянкою надр виданий 29.01.2015 року на ДТГО ПЗЗ. У зв'язку з реорганізацією та зміною юридичної

особи, даний дозвіл потребує переоформлення. Внести зміни в існуючий дозвіл не можливо через те, що зміна юридичної особи не є підставою для внесення змін. Виконання робіт заплановано на 2020 рік.

9. Встановити жорсткий контроль за виконанням доручень від 01.02.2019 №ЦЦЮ-15/18, від 14.02.2019 № ЦЦЮ-15/32, від 14.02.2019 № ЦЦЮ-15/33 по виконанню планів-графіків з переоформлення (оформлення) правовстановлюючих документів на об'єкти нерухомості. Так, по підсумкам 2019р. планові завдання виконані, наразі в процесі оформлення свідоцтва на 5 об'єктів нерухомості.

10. Вжити дієвих заходів з метою недопущення зростання дебіторської заборгованості за оренду.

Після кожного місячного виставлення рахунків орендарям, в разі їх несвоєчасної сплати, відповідальний працівник ТУ в телефонному режимі спілкується з боржниками, попереджуючи їх про можливі наслідки. В разі відсутності з боку боржників реакції відповідна документація надається юрисконсульту для початку претензійної роботи.

11. Недопущення зростання обсягів незавершеного будівництва. Так, на 01.01.2019р. обсяг незавершеного будівництва становив 9195 тис. грн., на 01.01.2020р. становлять 2497 тис. грн., тобто зменшилися на 72,8%.

Всі ці заходи суттєво допоможуть підвищити ефективність господарської діяльності підприємства.

Висновки до розділу 3

Стосовно фінансового стану Київського ТУ можна скласти неоднозначну картину. З одного боку воно є абсолютно фінансово не стійким, ймовірність банкрутства надвисока. Самостійно воно не здатне забезпечувати себе. Але потреби у цьому наразі не має. Будучи частиною Укрзалізниці, воно повністю розраховує на фінансову підтримку з боку держави. Тим не менш, не можна стверджувати, що Київське ТУ тільки витрачає кошти. За попередній рік спостерігається позитивна тенденція щодо скорочення витрат та збільшення

доходів. Керівництво та персонал підприємства цілком розуміють роль яка їм відведена та задачі поставлені перед ними. Даними задачами є: найефективніше виконання бюджетних планів та раціональне використання наявних ресурсів для задоволення потреб громадян України та Укрзалізниці.

У третьому розділі магістерської роботи розкрито необхідність впровадження бюджетування у діяльність підприємства. Доведено, що основними етапами впровадження системи бюджетів мають стати: розробка стратегічних цілей; оформлення бюджетної резолюції; розробка спеціальних первинних форм, за якими буде проводитись збір інформації; заповнення первинних форм і направлення їх до відділу контролінгу; розробка фінансових прогнозів, аналіз альтернатив; оптимальне поєднання наявних альтернатив; координація показників різних бюджетів; фіксація узгоджених показників у конкретних бюджетах; затвердження бюджетних показників і доведення бюджетів до виконання; визначення відхилень фактичних показників від планових, аналіз причин відхилення; звітування про результати виконання бюджету та коригування планів відповідно до рекомендацій.

ВИСНОВКИ

У магістерській роботі, відповідно до поставлених завдань, розкрито теоретико-методологічні засади управління фінансами на прикладі підприємства «Київське територіальне управління» філії «Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд» ПАТ «Укрзалізниця».

Було визначено основні поняття, зокрема:

1. Поняття управління фінансами та сутність фінансових показників.
2. Визначено сутність рентабельності та її важливість для успішного функціонування підприємства.
3. Важливість бюджетування та планування фінансових показників для раціонального виконання основних завдань підприємства.

Діяльність залізничного транспорту як частини єдиної транспортної системи країни сприяє нормальному функціонуванню всіх галузей суспільного виробництва, соціальному та економічному розвитку. Представлений основним монополістом ПАТ «Укрзалізниця», він справляє неабиякий вплив на економіку держави. Виробничо-технологічний комплекс залізничного транспорту є складною інфраструктурою, основа якого – мережа залізниць, що безпосередньо забезпечують потреби в перевезеннях.

За сучасної наявності боргів, зношеності рухомого складу та інших негативних факторів ПАТ «Укрзалізниця» та її залізничні шляхи забезпечують необхідний для національної економіки обсяг перевезень і поставок. Залізничний транспорт України є провідною галуззю в дорожньотранспортному комплексі країни, який забезпечує майже 82% вантажних і 36% пасажирських перевезень, перевезення всіма видами транспорту. Експлуатаційна мережа залізниць України складає майже 19,8 тис. км (без урахування окупованих територій, мережа яких на сьогодні не експлуатується вітчизняними залізничниками), з яких понад 47,2% електрифіковано.

На сьогодні позитивні зміни в компанії є результатом чіткої стратегії розвитку ПАТ «Укрзалізниця», послідовного реформування та змін у структурі бізнесу, виважених управлінських рішень, покращення операційної ефективності, посилення фінансової дисципліни та впровадження оптимізаційних змін у процесі закупівель.

В даній роботі було проведено аналіз діяльності важливого підрозділу ПАТ «Укрзалізниця», а саме ВСП «Київське територіальне управління». У процесі роботи було виявлено, що підприємство стабільно функціонує, проте має ряд проблем. Значна частина майна підприємства потребує оновлення. Також варто не забувати, що воно є дотаційним, тобто часто фінансовий залежить від стану ПАТ «Укрзалізниця». В свою чергу УЗ є державним підприємством та монополістом, відповідно на стан даних структур сильно впливає кон'юнктура фінансово-економічного розвитку України. Останні події, пов'язані з пандемією, нанесли певну шкоду «Укрзалізниці», адже на певний час в частині регіонів були призупинені пасажирські перевезення, або були обмежені. Деякі з цих обмежень діють і нині. Працівники «Укрзалізниця» та Київського ТУ також потерпіли через епідемію, деяка їх частка захворіла і не могла виконувати свої функції.

Підприємству варто провести низку заходів зі збільшення продуктивності та скорочення витрат, а також оптимізації ремонтних робіт.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій. Навч. посіб. Київ: ЦУЛ, за ред.. Ковальчук К.Ф., 2012 . 326 с.
2. Андрійчук В.Г. Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, аналіз: Монографія. Київ : КНЕУ, 2005. 292 с.
3. Алескерова Ю.В., А.Р. Ременюк Управління фінансовими ресурсами державних підприємств. Причорноморські економічні студії. 2018. Вип. 30 Ч. 2. С. 45-47
4. Байстрюченко Н.О. Агентський конфлікт в системі управління ринковою вартістю підприємства. URL: <http://me.fem.sumdu.edu.ua/docs/d007.pdf>.
5. Бугай В. З. Омельченко В. М. Аналіз та оцінка фінансової стійкості підприємства: Держава та регіони. 2008. № 1. С. 34-39.
6. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування: Навчальний посібник. С.Ф. Покропивний, С.М. Соболев, Г.О. Швиденко, О.Г. Дерев'янко. Вид. 2-ге, доп. Київ : КНЕУ, 2002. 379 с.
7. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент: Учебный курс. Київ: Эльга-Н, НикаЦентр, 2002. 448 с.
8. Бойчик І.М. Економіка підприємства. Київ: Атіка, 2002. 480с.
9. Волкова О.И. Экономика предприятия: Учебник. Москва : ИНФРА–М., 2000. 365 с.
10. Гуцаленко Л.В. Внутрішньогосподарський контроль : навч. посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 496 с.
11. Гордієнко К.Д. Економічний тлумачний словник. Понятійна база законодавства України у сфері економіки (Вид. 2-е, перероб. і доп.). Київ : КНТ, 2007. 360 с.
12. Господарський кодекс України - URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
13. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ, 2015.

- 14.Дежухарова Х.Т. Економічна сутність категорії «прибуток» (критичний аналіз творів засновників економічної теорії). URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2011_2/209.pdf.
- 15.Дікань Л.В., Вороніна О.О. Фінансовий результат підприємств: теоретичні узагальнення та прикладний аналіз: Монографія. Харків: СПД ФО Лібуркіна Л.М., 2008. 92 с.
- 16.Дацій О. І. Фінансові ресурси підприємства. Економічна сутність та ефективність управління: Економіст. 2006. №6. С.339-342.
- 17.Економіка підприємства: навч. посібн. для студ. вищих навч. закладів (рек. МОН України). В.В. Краснова, І.О. Ахновська та ін.; за заг.ред. В.В. Красної. Донецьк: ДонНУ, 2012. 506 с.
- 18.Економіка підприємства: посібник для самостійного вивчення дисципліни. Краснова В.В., Бандура М.В., Трегубов О.С. Донецьк: ДонНУ, 2011. 230 с.
- 19.Економіка підприємства: навч. посіб. для студ. вищих навч. Закладів. О.С. Трегубов, І.О. Ахновська, О.Л. Андронік та ін.; за заг. ред. О.С. Трегубова. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2017. 232 с.
- 20.Ефимова О.В. Финансовый анализ: современный инструментарий для принятия экономических решений: Омега-Л, 2010. 352 с.
- 21.Забедюк М. С. Теоретичні засади фінансового забезпечення діяльності підприємства: Економічний форум. 2016. №3. С. 195- 200.
- 22.Зайцев Н.Л. Экономика промышленного предприятия: Учебник; 2-е изд., перераб. и доп. Москв : ИНФРА-М, 1998. 226 с.
- 23.Іванова В.В. Планування і контроль на підприємстві. Навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України). Суми: Університетська книга, 2011. 443 с.
- 24.Іванілов О.С. Економіка підприємства: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] Київ : Центр учбової літератури, 2009. 728 с.
- 25.Краснова В.В., Бандура М.В. Економічна діагностика: навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. Донецьк: ДонНУ, 2013. 412 с.
- 26.Карасьова І.М., Ревякіна М.А. Фінансовий менеджмент. Москва : Омега-Л, 2006. 335 с.

- 27.Козловський С.В. Забезпечення стійкості та розвитку сучасних економічних систем: монографія. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 554 с.
- 28.Козак В.Є., Христич Г.О. Економічні результати як елементи оцінки діяльності підприємства. - URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchnu_ekon/2009_6_2/007-011.pdf.
- 29.Костишин Н.С. Економічна сутність прибутку, як результату діяльності підприємств цукрової галузі. - URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/inek/2012_4/132.pdf.
- 30.Косянчук Т.Ф. Результативність діяльності підприємства та її діагностика . - URL: http://archive.nbu.gov.ua/portal/natural/Vchnu/Ekon/2009_3_1/pdf/121-124.pdf.
- 31.Кремень О. І., В. М. Кремень Фінанси : навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2012. 416 с.
- 32.Лігоненко Л.О. Дискусійні питання щодо трактування сутності та співвідношення понять «ефективність» і «результативність» управління підприємством. - URL: <http://ecoscience.net/archive2008/print:page,1,75--1088.html>
- 33.Мота І.Д. Якість палива – це головне. Енергетика та електрифікація. 2005. №12. С. 14 – 18.
- 34.Методичні рекомендації щодо навчально-методичного та документального супроводу практики ДонНУ імені Василя Стуса, 2018 р.
- 35.Методичні рекомендації щодо написання, оформлення та захисту магістерських робіт для студентів економічного факультету / І. В. Хаджинов, Л. В. Шаульська, Л. В. Юрчишена. ДонНУ імені Василя Стуса. Вінниця, 2018. 48 с.
- 36.Навольська Н.В. Роль економічного аналізу у виявленні резервів підвищення ефективності діяльності малих підприємств. Наукові записки. Тернопільський державний педагогічний університет імені В.Гнатюка. Серія: економіка. № 11. Тернопіль: ТДПУ, 2002. С. 165–167.
- 37.О.Б.Курило, Л.П.Бондаренко, О.И Вівчар, О.М.Чубка. Фінанси підприємств: підручник К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 340 с.

38. Організація виробництва: навч. посіб. - В.В. Краснова, О.С. Трегубов, Я.С. Давліанідзе. Донецьк: ДонНУ, 2014. 370 с.
39. Олексюк О.І. Економіка результативності діяльності підприємства: монографія. Київ : КНЕУ, 2008. 362 с.
40. Осовська Г.В., Юшкевич О.О., Завадський Й.С. Економічний словник. Київ : Кондор, 2007. 358 с.
41. Партин Г. О., Заdereцька Р. І. Фінансовий контролінг. Навчальний посібник. Львів : Львівської політехніки, 2013. 232 с.
42. Піхоцька О. М., Фурдичко Л. Є., Синютка Н. Г. Бюджетна система: навчальний посібник. Львів : ТНЕУ, 2019. 328 с.
43. Паливно-енергетичний комплекс України : готовність до євроінтеграції. *Національна безпека і оборона*. 2008. №9. С.32 – 35.
44. Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємства Київ : Літера, 2000. 365 с.
45. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства: Підручник. Київ : Хвиля-Прес, 2009. 435с.
46. Падерин И.Д. Оценка социально-экономической результативности промышленного предприятия. *Вісник економічної науки України*. 2005. №1. С. 95-99.
47. Пилюшенко В.Л. Методологические аспекты оценки инвестиционного потенциала предприятий. *Менеджер*. 2000. №5. С.21-31.
48. Пионтковский Р. Фискальное пространство для экономического роста: где взять и как использовать. *Зеркало недели*. 14.10.2008. С. 53
49. Про вищу освіту: закон України № 1556-VII від 01.07.2014 р. в редакції від 01.05.2018 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
50. Податковий кодекс України. - URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
51. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід». - URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.
52. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати». - URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0397-99>.
53. Рогач О. Міжнародні інвестиції та практика бізнесу транснаціональних корпорацій: Підручник Київ: Либідь, 2005. 720 с

- 54.Сич Є.М., Хотько Т.В. Діагностика ефективності діяльності підприємства. - URL: <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/PPEI/article/view/2531/2521>.
- 55.Стогній Б.С. Загальні проблеми та довгострокові перспективи розвитку енергетики України. *Наука та інновації*. 2009. №2. С.79 – 83.
- 56.Толкачева, Н.А. Финансовый менеджмент: учебное пособие 2-е изд. Москва ; Берлин : Директ-Медиа, 2020. 147 с.
- 57.Турило А.М. Оцінка результативності ефективності продуктивності і збитковості підприємства. Монографія. Кривий Ріг: Етюд-Сервіс, 2010. 196 с
- 58.Турило А.М., Зінченко О.А. Фінансово-економічні аспекти оцінки результатів і ефективності діяльності підприємства : *Фінанси України*. 2008. №8. С. 35 – 44.
- 59.Тумановский А.Г Перспективы решения экологических проблем ТЭС - *Теплоэнергетика*. 2007. №6. С. 23 – 34.
- 60.Ушеренко С. В. Аналіз сучасних тенденцій банкрутства українських підприємств та напрямів удосконалення фінансового менеджменту. *Фінанси, облік і аудит*. 2013. №2. С. 160-169. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Foa_2013_2_20.
- 61.Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для студ. вищих навч. Закладів. В. В. Краснова, Б. О. Жнякін, М. І. Хромов та ін.; за заг. ред. В. В. Краснової. Донецьк : ДонНУ, 2013. 463 с.
- 62.Фінансово-економічний словник. А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк. 3-тє вид., доп. та перероб. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2011. 844 с.
- 63.Хотомлянський О.Л. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства: *Фінанси України*. 2007. №1. С.111-117.
- 64.Цал-Цалко Ю.С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз: Навч. Посібник 2-е вид., перероб і доп. Київ: ЦУЛ. 2002. 360 с.
- 65.Ширягіна О.Є. Формування та використання прибутку підприємств: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит»; ДВНЗ «Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана». Київ, 2007. 21 с.27.
- 66.Шифрин М.Б. Стратегический менеджмент. Питер : СПб., 2006. 240 с

- 67.Шот А. П. Фінансовий облік: навч. Посібник. Київ : Вид-во Центр навчальної літератури, 2004. 165 с.
- 68.Шот А. П. Підвищення ефективності використання виробничого потенціалу енергопідприємств на засадах логістики. *Вісник Львівської державної фінансової академії. : Зб. наук. праць. Львів : Львівська державна фінансова академія, 2015. № 7. С. 421–427.*
- 69.Щербина Л. В. Економіко-статистична оцінка кон'юнктури ринку палива та енергетики. *Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Економічна серія. 2013. №580. С. 240-243.*
- 70.Яновчик В.А., Падерин И.Д., Пискунова Е.В. Экономико-математическая модель оптимального вложения инвестиций в промышленное предприятие для достижения современного уровня. *Економіка: проблеми теорії та практики: Зб. наук. праць. Дніпропетровськ: ДНУ, 2015. Вип. 204, т. 3. С. 35-43.*
- 71.Ярошевич Н.Б., І.Ю. Кондрат, М.В.Ливдар. Фінанси: Навчальний посібник. Львів: Простір-М, 2018. 298 с.
- 72.Яркина Т.В. Основы экономики предприятия. Учебное пособие. М.: Дело, 2000. 95 с.
- 73.Якимчук Т.В. Соціально-економічна ефективність підприємства та її значення в сучасних умовах. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_gum/Vzhdtu_econ/2011_2_2/41.pdf.
- 74.Ярошевська О.В. Резерви поліпшення основних техніко–економічних показників діяльності підприємства URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/npkntu_e/2010_17/
- 75.Кравець.С.М. Стан логістики в умовах карантину: *Матеріали Науково-практичної конференції Розвиток форм і методів сучасного менеджменту в умовах глобалізації, Дніпро, 2-6.11. 2020 р.*

ДОДАТОК А

Дата (рік, місяць, число)		Коди	
		01	
Виробничий структурний підрозділ "Київське територіальне управління "Філії "Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд" АТ "Укрзалізниця"		41149437	
Підприємство	за ЄДРПОУ	0510500000	
Територія	за КОАТУУ	140	
Організаційно-правова форма господарювання	за КОПФГ	41.20	
Вид економічної діяльності	за КВЕД		
Середня кількість працівників ¹	779		
Адреса, телефон		03035, м. Київ, Вул. Льва Толстого, 61; т.0434253533	
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			
за міжнародними стандартами фінансової звітності			
v			

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31-е грудня 2019 р.

Актив		Форма №1	Код за ДКУД	1801001
1		Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
2		3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи		1000		103
первісна вартість		1001	10	116
накопичена амортизація		1002	10	13
Незавершені капітальні інвестиції		1005	9195	3664
Основні засоби :		1010	1362943	1310758
первісна вартість		1011	1731835	1739487
знос		1012	368892	428729
Інвестиційна нерухомість		1015		
Довгострокові біологічні активи		1020		
первісна вартість довгострокових біологічних активів		1021		
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів		1022		
Довгострокові фінансові інвестиції:				
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств		1030		
Інші фінансові інвестиції		1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість		1040		
Відстрочені податкові активи		1045		
Інші необоротні активи		1090		
Усього за розділом I		1095	1372138	1314525
II. Оборотні активи				
Запаси		1100	45924	94847
виробничі запаси		1101	41123	88448
незавершене виробництво		1102		
готова продукція		1103	4801	6399
товари		1104		
Поточні біологічні активи		1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги :		1125	3735	4873
Дебіторська заборгованість за розрахунками :				
за виданими авансами		1130	5650	3721
з бюджетом		1135	32	31
у тому числі з податку на прибуток		1136		
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків		1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість		1155	5048	5831
Поточні фінансові інвестиції		1160		
Гроші та їх еквіваленти :				
готівка		1165	366	
рахунки в банках		1166		
Витрати майбутніх періодів		1167	366	
Інші оборотні активи		1170		
Усього за розділом II		1190	4163	12500
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття		1195	64918	121803
Баланс		1200		
		1300	1437056	1436328

Продовження додатку А

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
А	Б	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400		
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	325921	325921
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(265846)	(435416)
Неоплачений капітал	1425	()	()
Вилучений капітал	1430	()	()
Усього за розділом I	1495	60075	(109495)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520	9953	9677
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	9953	9677
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595	9953	9677
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	31497	52118
розрахунками з бюджетом	1620	978	1139
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	956	1165
розрахунками з оплати праці	1630	3773	4554
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	102	430
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640		
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	1316369	1460803
Поточні забезпечення	1660	7042	4150
Доходи майбутніх періодів	1665	5335	354
Інші поточні зобов'язання	1690	976	11433
Усього за розділом III	1695	1367028	1536146
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	1437056	1436328

¹ Визначається в порядку, встановленому спеціально уповноваженим органом виконавчої влади у галузі статистики.

Керівник

С.Л.Бойко

Головний бухгалтер

Н.Л.Новохатська-Казмірчук

ДОДАТОК Б

Підприємство	Виробничий структурний підрозділ "Київське територіальне управління "філії" "Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд" АТ "Укрзалізниця"	за ЄДРПОУ	Коди	
			Дата (рік, місяць, число)	0
			41149437	

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік

Форма №2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	24793	22804
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(180607)	(193866)
Валовий : прибуток	2090		
збиток	2095	(155814)	(171062)
Інші операційні доходи	2120	16189	12725
Адміністративні витрати	2130	(253)	(299)
Витрати на збут	2150	()	()
Інші операційні витрати	2180	(32884)	(33429)
Фінансові результати від операційної діяльності: прибуток	2190		
збиток	2195	(172762)	(192065)
Доход від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	16	36
Інші доходи	2240	4981	
Фінансові витрати	2250	(1256)	(843)
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	()	()
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290		
збиток	2295	(169021)	(192872)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350		
збиток	2355	(169021)	(192872)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Продовження додатку Б

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
А	Б	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445	(344)	(3114)
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(344)	(3114)
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(344)	(3114)
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(169365)	(195986)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
А	Б	3	4
Матеріальні затрати	2500	82249	79678
Витрати на оплату праці	2505	90225	89631
Відрахування на соціальні заходи	2510	18741	18981
Амортизація	2515	65687	65619
Інші операційні витрати	2520	-42308	-26071
Разом	2550	214594	227838

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
А	Б	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

С.Л.Бойко

Головний бухгалтер

Н.Л.Новохатська-Казмірчук

ДОДАТОК В

Дата (рік, місяць, число)		Коди
Виробничий підрозділ "Київське територіальне управління "філії "Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд" ПАТ "Укзалізінія"		01
Підприємство	за ЄДРПОУ	41149437
Територія	за КОАТУУ	0510500000
Організаційно-правова форма господарювання	за КОПФГ	140
Вид економічної діяльності	за КВЕД	41.20
Середня кількість працівників ¹	808	
Адреса, телефон	м.Київ, вул. Качалова,5; т.0434253533	
Одиниця виміру: тис. грн. без десятикового знака		
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):		
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		
за міжнародними стандартами фінансової звітності		
v		

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31-е грудня 2018 р.

Форма №1		Код за ДКУД	1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001	10	10
накопичена амортизація	1002	10	10
Незавершені капітальні інвестиції	1005	591	9195
Основні засоби :	1010	1409359	1362943
первісна вартість	1011	1712697	1731835
знос	1012	303338	368892
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021		
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
Інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	1409950	1372138
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	15867	45924
виробничі запаси	1101	11316	41123
незавершене виробництво	1102		
готова продукція	1103	4551	4801
товари	1104		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги :	1125	1250	3735
Дебіторська заборгованість за розрахунками : за виданими авансами	1130	455	5650
з бюджетом	1135	23	32
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5072	5048
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти :	1165	184	366
готівка	1166		
рахунки в банках	1167	184	366
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	3132	4163
Усього за розділом II	1195	25983	64918
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	1435933	1437056

Продовження додатку В

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
А	Б	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400		
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	325921	325921
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(69860)	(265846)
Неоплачений капітал	1425	()	()
Вилучений капітал	1430	()	()
Усього за розділом I	1495	256061	60075
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520	7603	9953
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	7603	9953
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595	7603	9953
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	3795	31497
розрахунками з бюджетом	1620	1080	978
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	924	956
розрахунками з оплати праці	1630	3606	3773
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	132	102
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	1151768	1316723
Поточні забезпечення	1660	5134	7042
Доходи майбутніх періодів	1665	4964	4981
Інші поточні зобов'язання	1690	866	976
Усього за розділом III	1695	1172269	1367028
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	1435933	1437056

¹ Визначається в порядку, встановленому спеціально уповноваженим органом виконавчої влади у галузі статистики.

Керівник

М.В.Кравець

Головний бухгалтер

Т.Г.Бутрій

ДОДАТОК Г

Підприємство

Виробничий підрозділ "Київське територіальне управління" філії "Центр будівельно-монтажних робіт та експлуатації будівель і споруд" ПАТ "Укрзалізниця" за ЄДРПОУ

(найменування)

Дата (рік, місяць, число)

Коди	
	0
41149437	

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2018 рік

Форма №2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	22804	10786
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(193866)	(78928)
Валовий : прибуток	2090		
збиток	2095	(171062)	(68142)
Інші операційні доходи	2120	12725	4796
Адміністративні витрати	2130	(299)	(64)
Витрати на збут	2150	()	()
Інші операційні витрати	2180	(33429)	(11871)
Фінансові результати від операційної діяльності: прибуток	2190		
збиток	2195	(192065)	(75281)
Доход від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	36	
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	(843)	()
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	()	()
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290		
збиток	2295	(192872)	(75281)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350		
збиток	2355	(192872)	(75281)

Продовження додатку Г

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
A	Б	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445	(3114)	
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	(3114)	
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	(3114)	
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(195986)	(75281)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
A	Б	3	4
Матеріальні затрати	2500	79678	31802
Витрати на оплату праці	2505	89631	33250
Відрахування на соціальні заходи	2510	18981	7389
Амортизація	2515	65619	33130
Інші операційні витрати	2520	-26071	-10159
Разом	2550	227838	95412

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
A	Б	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник

М.В.Кравець

Головний бухгалтер

Т.Г.Бутрій